

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Změny v právní úpravě, účetnictví a zdaňování obecně prospěšných společností

Changes in Legislation, Accounting and Taxation of Public Benefit Companies

Student: Tereza Chudobová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Tereza Chudobová**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Specializace: 00 Účetnictví a daně

Téma: Změny v právní úpravě, účetnictví a zdaňování obecně prospěšných společností
Changes in Legislation, Accounting and Taxation of Public Benefit Companies

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Změny v právní úpravě obecně prospěšných společností
3. Charakteristika vybrané obecně prospěšné společnosti
4. Problematika účetnictví a zdaňování obecně prospěšných společností
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOLEKTIV AUTORŮ. *Nevýdělečné organizace* 2012. 8. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 294 s. ISBN 978-80-7357-737-7.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 12. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 264 s. ISBN 978-80-7263-825-3.

STUHLÍKOVÁ, Helena a Sofia KOMRSKOVÁ. *Zdaňování neziskových organizací* 2013. 9. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 280 s. ISBN 978-80-7263-774-4.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.**

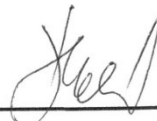
Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

---

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„ Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně včetně přílohy č. 1 a přílohy č. 2.“

V Ostravě dne 9.5.2014

Tereza Chudobová

1 ÚVOD	5
2 Změny v právní úpravě obecně prospěšných společností.....	7
2.1 Obecně prospěšné společnosti dle zákona č. 245/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech	7
2.1.1 Vymezení pojmu obecně prospěšná společnost	7
2.1.2 Založení obecně prospěšné společnosti.....	8
2.1.3 Vznik OPS.....	9
2.1.4 Zrušení, likvidace a zánik obecně prospěšné společnosti	10
2.1.5 Řízení obecně prospěšné společnosti	11
2.2 Obecně prospěšné společnosti dle nového občanského zákoníku.....	13
2.2.1 Ústav.....	14
2.2.2 Nadace.....	16
2.2.3 Nadační fond	22
2.3 Základní znaky vybraných neziskových organizací.....	25
3 Charakteristika vybrané obecně prospěšné společnosti	28
3.1 Poskytované služby	28
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Modrá kočka.....	29
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Caravan.....	29
Poradenské středisko	29
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.....	30
3.2 Projekty Eurotopia Opava o.p.s.....	30
Projekt Alternativa - Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost.....	30
Individuální projekt Podpora a rozvoj služeb v sociálně vyloučených lokalitách Moravskoslezského kraje	31
Probační program K2	31
3.3 Organizační struktura společnosti	32
3.3.1 Ředitel	32
3.3.2 Správní rada.....	32
3.3.3 Dozorčí rada	33
3.4 Eurotopia v roce 2014	34
4 Problematika účetnictví a zdaňování obecně prospěšných společností.....	38
4.1. Účetnictví obecně prospěšné společnosti	39
4.1.1. Rozsah vedení účetnictví OPS	39

4.1.2. Účetní závěrka OPS	40
4.1.3. Výroční zpráva OPS.....	41
4.1.4 Účetnictví konkrétní OPS.....	43
4.4.5 Hospodaření Eurotopia Opava o.p.s.....	45
4.1.5. Srovnání účetnictví OPS a dalších právních forem.....	47
4.2 Zdaňování obecně prospěšných společností	50
4.2.1 Předmět daně z příjmů.....	50
4.2.2 Osvobození bezúplatných příjmů	50
4.2.3 Základ daně	50
4.2.4 Zdaňovací období	51
4.2.5 Daňové přiznání	51
4.2.6 Registrace k dani z příjmů.....	51
4.2.7 Sazba daně z příjmů	51
5 Závěr.....	52
Seznam použité literatury.....	54
Seznam zkratk	56
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 ÚVOD

Hektické tempo dnešní doby a stále se zvyšující nároky, které klade okolí na jedince, mají za následek nemalé existenční problémy mnoha z nás. Propast materiální rozdílnosti, se kterou je spojeno naše postavení ve společnosti se stále prohlubuje, a tudíž by se mohlo zdát, že z neutěšené situace není úniku. Naštěstí existuje spousta takových, kterým není lhostejno zasvětit svůj život pomoci osobám, které se z různých důvodů, ať už finančních, sociálních či zdravotních ocitly na pomyslném dnu a sami nejsou schopny se od něj odrazit.

Aby bylo možno pomoc smysluplně realizovat, vznikají za tímto účelem státní či nestátní organizace, jejichž cílem není podnikání a dosahování zisku, nýbrž provozování činnosti, která je prospěšná pro společnost a jejichž existence je spojena s uspokojováním potřeb konkrétních sociálních skupin. Není však nutností, aby tyto organizace byly striktně neziskové, i když nebyly zřízeny proto, aby zisku dosahovaly. Musí ho však následně vhodně reinvestovat ve prospěch dalšího rozvoje organizace. Finanční stránka neziskových organizací je sama o sobě velmi složitým tématem, s kterým se musí jejich vedení pravidelně potýkat. Počínaje hledáním vhodných investorů a získáváním finančních dotací, ať už ze zdrojů státního rozpočtu, či rozpočtu územních samosprávních celků a úspěšných provozováním vlastní činnosti konče. Organizace také mohou volit metodu přímého oslovení prosperujících podniků, soukromých podnikatelů a v neposlední řadě se také nabízí možnost obrátit se na běžné občany s prosbou o poskytnutí daru.

S podílením se na financování chodu neziskových organizací je spojena také nutná kontrola vložených finančních a materiálních prostředků. Nejen každý investor chce mít přehled, jak bylo s jeho investicemi naloženo a jestli byly využity na předem stanovený účel, ale zároveň pro vedení organizace je stěžejní vědět, jestli se jim daří naplňování cíle, pro který byla jejich organizace zřízena. Z tohoto důvodu je nutné poctivé vedení účetnictví a následné každoroční zveřejňování výročních zpráv.

Pojem nezisková organizace představuje právnickou osobu, která má svého zřizovatele či zakladatele, řídí se konkrétními právními předpisy a podléhá registraci na místech, která jí byla určena zákonem. V případě konkrétní bakalářské práce bude směřovat jeden druh neziskové organizace, a to obecně prospěšná společnost. Hlavní náplní obecně prospěšné společnosti je poskytovat služby, které slouží k obecnému prospěchu veřejnosti v různých

oblastech zájmu, např. sportu, sociální péče, ochrany životního prostředí atd. každému, kdo o tyto služby požádá a za stejných podmínek. Cílem této práce je analýza změn v právní soustavě těchto obecně prospěšných organizací, jejich účetnictví a zdaňování, které s sebou přináší nový občanský zákoník uvedený v platnost 1.1.2014. Cílem je i komparace možných řešení, která se naskytují obecně prospěšným společnostem, vzniklých před koncem roku 2013, tudíž ještě v době, kdy se všechny obecně prospěšné společnosti řídily pouze zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.

Konkrétně druhá a čtvrtá kapitola se věnuje zásadním informacím o změnách v právní úpravě, účetnictví a zdaňování, s kterými se budou obecně prospěšné organizace potýkat v případě, že se rozhodnou pro změnu právní formy své organizace, kterou jim umožňuje nový občanský zákoník. Třetí kapitola se věnuje praktické části této bakalářské práce, a to popisu konkrétní obecně prospěšné organizace Eurotopia o.p.s, jejímu poli působnosti, organizační struktuře a finanční stránce. Zároveň jsou v ní uveřejněny výsledky průzkumu, který byl pro účely této práce uskutečněn. V závěru jsou pak shrnuty všechny nejdůležitější poznatky, které obsahuje tato bakalářská práce spolu s mým doporučením, co se mi na základě zjištěných informací jeví jako nejlepší řešení pro konkrétní obecně prospěšnou společnost Eurotopia Opava o.p.s. a její budoucnost, zda-li má setrvat v nezměněné právní formě, a nebo se má přeměnit na ústav, nadaci či nadační fond. Pro účel této práce byly použity metody komparace spolu s analýzou veřejného mínění.

2 Změny v právní úpravě obecně prospěšných společností

Spolu s uvedením nového občanského zákoníku v roce 2014, přišlo plno změn, které ovlivňují všechny možné aspekty jak obchodního, tak občanského práva. Obecně prospěšné společnosti prošly také řadou obměn, a to velmi výrazných. **Nový občanský zákoník č. 89/20012 Sb.**, občanský zákoník totiž právní úpravu obecně prospěšných společností vůbec nezahrnuje, místo toho zavádí nový pojem ústav. OPS, které byly založeny ještě před rokem 2014 mají však právo i nadále si název ponechat a řídit se předpisy, které pro ně byly směrodatné doposud, tedy zákonem č.245/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Po dobu následujících tří let si však musí promyslet své další kroky, kterými může být buď přeměna na jinou právní formu neziskových organizací, konkrétně **nadaci, nadační fond, ústav**, a nebo mohou nadále setrvat v nezměněné podobě, ve které fungovaly do uvedení nového občanského zákoníku, v podobě OPS. Všechny další neziskové organizace, které byly založeny v roce 2014 a později se již automaticky řídí ustanoveními nového občanského zákoníku.¹

2.1 Obecně prospěšné společnosti dle zákona č. 245/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

Činnost obecně prospěšných společností byla až do konce roku 2013 upravována **zákonem č. 245/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech**, který vešel v platnost 1. ledna roku 1996. K jeho nejrozsáhlejší reformě došlo v roce 2011 pomocí novely, která upravovala jak povinné orgány OPS, jejich složení, počty členů atd. tak i otázky financování společnosti. Všechny obecně prospěšné společnosti, které byly založeny do data 31.12.2013 jsou i nadále oprávněny se tímto zákonem řídit beze změny.

2.1.1 Vymezení pojmu obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšná společnost je dle zákona č. 245/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech **právníká osoba**, která poskytuje všem zájemcům bez rozdílu a za stejných podmínek určitou obecně prospěšnou službu. Jsou to **účelová sdružení majetku** založená k poskytování obecně prospěšných služeb.² OPS může dosahovat zisku, i když je svým

---

¹ <http://www.epravo.cz/top/clanky/vybrane-aspekty-noveho-obcanskeho-zakoniku-a-jejich-dopad-na-neziskovy-sektor-cast-i-obecne-prospesne-spolecnosti-od-roku-2014-91487.html>

² URBANCOVÁ, Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ, Účetnictví nevýdělečných organizací A. 2.vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB-TU Ostrava, 2008. str.24.

původem nezisková. Nesmí jej však následně použít ve prospěch svých zaměstnanců či zakladatelů, ale musí ho znova reinvestovat ve snaze o další rozvoj poskytovaných služeb, za jejichž účelem byla společnost zřízena.

2.1.2 Založení obecně prospěšné společnosti

Zakladatelem obecně prospěšné společnosti (dále jen OPS) může být dle zákona jak fyzická osoba, tak právnická osoba popřípadě stát a územní samosprávné celky. Při existenci více než jednoho zakladatele se stává hlavním dokumentem zakládací smlouva, která musí obsahovat úředně ověřené podpisy všech zakladatelů společnosti. V případě jediného zakladatele pak zastupuje zakládací smlouvu pouze **zakládací listina**, která je vyhotovena ve formě **notářského zápisu**.

Zakládací smlouva či listina musí obsahovat informace jak o zakladateli popřípadě zakladatelích OPS, tak o společnosti jako takové. Byla-li zřizovatelem dané obecně prospěšné společnosti právnická osoba, musí zakládací dokument obsahovat její název, sídlo a identifikační číslo. V případě fyzické osoby pak její jméno, příjmení, rodné číslo a adresu trvalého bydliště. Dále jsou zde poskytnuty informace o konkrétní společnosti. Patří mezi ně její název a sídlo, druh nabízených služeb, podmínky, za kterých společnost služby poskytuje, popř. jejich cena nebo způsob, kterým se určuje. Pokud nebyla o.p.s. zřízena na dobu neurčitou, je v zakládací listině či smlouvě zahrnuta také doba, na kterou byla společnost založena. Mezi další poskytované informace se řadí údaje o všech orgánech OPS, konkrétně správní rady, řediteli společnosti a její dozorčí radě. V neposlední řadě jsou v zakládacím dokumentu zapsány hodnoty a označení majetkových vkladů zakladatelů, byly-li nějaké vloženy a v případě nepeněžitého vkladu pak jeho určení a ocenění odborníkem.

Zakládací smlouva či listina dále stanovuje možnost odměňování a způsob stanovení výše odměny organizačních složek společnosti, způsob jednání správní a dozorčí rady, volbu a jmenování jejich členů, následnou možnost opětovného členství ve správní radě a důvody, které opravňují zakladatele společnosti k odvolání člena dozorčí i správní rady.³

---

³ MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena, Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně. Olomouc: ANAG, 2013.str.22.

2.1.3 Vznik OPS

Vznik obecně prospěšné společnosti je datován ke dni jejího zápisu do **rejstříku obecně prospěšných společností**, který je vedený soudem určeným zvláštním zákonem k vedení daného rejstříku. Návrh na zapsání OPS podává buďto přímo zakladatel konkrétní společnosti, a nebo osoba k tomuto úkonu jím zmocněná. Spolu s návrhem musí být předložena zakládací listina či smlouva, a pokud je zakladatelem právnická osoba, pak také doklad o jeho vzniku a trvání. Lhůta pro dodání návrhu k zapsání do rejstříku je 90 dnů ode dne založení obecně prospěšné společnosti.⁴

OPS je zapsaná v rejstříku pod svým názvem, který musí povinně obsahovat označení Obecně prospěšná společnost nebo její zkratku o.p.s. Dále nesmí být zaměnitelný s názvy jiných organizací a působit na občany jakkoliv klamavě. (kniha wolters kluwer, vybr.prob.) Do rejstříku obecně prospěšných společností se dle § 5 odstavce 3 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech (dále jen ZOPS) zapisují tyto údaje:

- *„ název, sídlo a identifikační číslo osoby obecně prospěšné společnosti; identifikační číslo osoby poskytne rejstříkovému soudu správce základního registru osob*
- *název, sídlo a identifikační číslo osoby zakladatele, je-li právnickou osobou, nebo jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo, popřípadě datum narození zahraničního zakladatele, nebylo-li rodné číslo přiděleno, a trvalý pobyt zakladatele, je-li zakladatelem fyzická osoba,*
- *jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo, u cizích státních příslušníků datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, a trvalý pobyt členů správní rady,*
- *jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo a trvalý pobyt ředitele; u cizince jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo, datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, bydliště v cizině a adresu místa pobytu na území České republiky,*

---

⁴ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. §5, odst.1,2.

- *druh obecně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byla obecně prospěšná společnost založena, a předmět doplňkové činnosti, bude-li provozována*
- *jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo a trvalý pobyt členů dozorčí rady; u cizince jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo, datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, bydliště v cizině a adresa místa pobytu na území České republiky.*“

Zakladatel obecně prospěšné společnosti je zodpovědný za všechny skutečnosti, které jsou spojené s jejím vznikem. V případě, že je zakladatelů více než jeden, jednají za společnost společně, a nebo určí ze svého středu jednoho, který k tomu bude písemně zmocněn.⁵

2.1.4 Zrušení, likvidace a zánik obecně prospěšné společnosti

K zrušení obecně prospěšné společnosti dochází z mnoha důvodů. První možnost je ta, že společnost byla zřízena pouze na přesně stanovenou dobu, a nebo měla splnit konkrétní účel, kvůli kterému byla zřízena. Když dojde k naplnění těchto dvou skutečností, pak se daná společnost automaticky ruší. Další variantou zrušení existence společnosti je rozhodnutí správní rady o jejím zrušení, vnitrostátní fúzi a nebo rozdělení společnosti. Rada však musí své rozhodnutí o zrušení společnosti písemně oznámit zakladateli a to nejméně dva měsíce přede dnem, ve kterém má k němu dojít. Zakladatel má právo rozhodnutí rady zrušit a celý proces zastavit, jeli však schopen zajistit další fungování společnosti alespoň v takovém rozsahu jako před rozhodnutím správní rady o zrušení.⁶

Posledním případem, kdy dochází ke zrušení OPS je situace, kdy společnost není schopna dostát svým finančním závazkům, je na ni a její majetek vyhlášen konkurz, nebo o jejím zrušení rozhodl soud. Ten rozhodne o zrušení OPS v případech, že se v posledním roce fungování společnosti nekonalo ani jedno zasedání správní rady OPS, nebyly jmenovány její orgány, společnost po dobu delší než šest měsíců neposkytuje obecně prospěšné služby uvedené v zakládací smlouvě, nebo že OPS porušuje ustanovení daná ZOPS a kupříkladu

⁵ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. § 6

⁶ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. § 8, odst. 1.,2.

užívá příjmů dosažených z provozu své činnosti a svěřeného majetku v rozporu s tímto zákonem.⁷

Nastávají dvě možnosti provedení zrušení organizace, a to s likvidací nebo bez ní. Likvidace nemusí být uskutečněna, jestliže se společnost slučuje či splývá s jinou OPS, a nebo se rozděluje na jiné OPS. Ve všech ostatních případech však nastává zrušení s likvidací. K jejímu provedení je pověřen likvidátor jmenovaný správní radou či soudem. Další kroky likvidace probíhají tak, aby byl zpeněžen pouze majetek, který je nutný pro splnění závazů konkrétní OPS. **Likvidační zůstatek** je nabídnut obci, která jej může bezúplatně nabýt za podmínky, že se smluvně zaváže k jeho využití na poskytování obecně prospěšných služeb. Pokud obec písemně do 30 dnů od doručení nabídky na převzetí zůstatku nepotvrdí její úmysl zůstatek převzít, propadá pak celá částka ve prospěch státu, který ji ale také musí následně použít na poskytování obecně prospěšných služeb. Práce likvidátora končí s podáním návrhu na výmaz dané OPS z rejstříku rejstříkovému soudu. Tento návrh musí být podán do 30 dnů od skončení likvidace. **Zánik společnosti pak nastává dnem jejího výmazu z veřejného rejstříku OPS.**⁸

2.1.5 Řízení obecně prospěšné společnosti

Řízení každé OPS je zákonem přiděleno orgánům dané společnosti. Podle zákona č. 245/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech mezi ně patří **ředitel, správní a dozorčí rada**. V poslední době největší změnu v rámci řízení obecně prospěšných společností s sebou přinesl zákon č.231/2010, který upravuje pravomoci jednotlivých organizačních složek společnosti spolu s pravidly jejich zvolení do funkce. Také nově povoluje odměňování členů správní a dozorčí rady za podmínek a v rozmezí, které si sama společnost stanoví ve své zakládací listině.

2.1.5.1 Ředitel

Dle zákona č. 245/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, § 9a, představuje ředitel hlavní **statutární orgán** společnosti, který řídí její činnost a jedná jejím jménem. Ředitel je jmenován správní radou, která má zároveň pravomoc jej následně odvolat. Tuto pozici může vykovávat pouze fyzická osoba, která je bezúhonná a způsobilá k právním

---

⁷ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. § 8, odst. 4.

⁸ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. § 9

úkonům a pochopitelně ředitelem nemůže být žádný člen správní ani dozorčí rady. Ředitel svou funkci vykonává na základě smluvního poměru.

2.1.5.2 Správní rada

Správní rada musí být nejméně tříčlenná. Maximální počet jejích členů není omezen, musí však být dělitelný třemi. Členem správní rady se opět může stát pouze osoba bezúhonná a způsobilá k právním úkonům, která nesmí být zároveň členem dozorčí rady v konkrétní OPS. Povinností členů správní rady dle ZOPS, § 10, odst. 5 je: „*Členové správní rady jsou povinni vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení by mohlo způsobit obecně prospěšné společnosti škodu. V případě pochybností, zda člen správní rady jednal s péčí řádného hospodáře, musí tento člen správní rady prokázat, že s péčí řádného hospodáře jednal. Ti členové správní rady, kteří společným jednáním způsobili obecně prospěšné společnosti porušení povinností při výkonu funkce škodu, odpovídají za tuto škodu společně a nerozdílně. Ujednání mezi členem správní rady a obecně prospěšnou společností vylučující nebo omezující odpovědnost člena správní rady za škodu je neplatné.*“

Funkční období členů správní rady trvá tři roky, avšak pokud zakládací listina nestanoví jinak, je možné opětovné členství. Všichni členové rady si ze svých řad volí předsedu, který svolává a řídí všechna jednání správní rady. Při hlasování platí rovnost hlasů a pouze v případě rovnosti má rozhodující právo hlas předsedy správní rady. Správní rada je usnášeníschopná pouze za přítomnosti nadpoloviční většiny jejích členů.

Všichni členové správní rady jsou voleni zakladatelem společnosti a jejich členství zaniká svévolným odstoupením, odvoláním, úmrtím, a nebo uplynutím funkčního období. Volné pozice ve správní radě musí být nejpozději do 60 dnů znovu zaplněny. Pokud během této doby nedorazí k jmenování nových členů, přehází tato povinnost na soud.

Náplní práce správní rady je schvalování změn v zakládací listině, schvalování rozpočtu OPS, schvalování roční účetní uzávěrky a výroční zprávy, rozhodování o doplňkových činnostech provozovaných konkrétní OPS, jmenování a odvolávání ředitele

OPS, spolu s dohlížením na jeho činnosti, dále rozhodování o zrušení OPS a hlavně kontrola zda li OPS zachovává účel, pro který byla zřízena.⁹

2.1.5.3 Dozorčí rada

Dozorčí rada představuje **kontrolní orgán** obecně prospěšné společnosti a je povinně tvořena každou OPS. Stejně jako správní rada má nejméně tři členy volené zakladatelem OPS a celkový jejich počet musí být dělitelný třemi. Ze svého středu si rada zvolí předsedu, který organizuje její zasedání a jednání. Nestanoví-li zakládací listina jinak, pak jsou pravidla o členství v dozorčí radě totožná s těmi, která platí pro členství v radě správní.

Dozorčí rada jakožto kontrolní orgán společnosti přezkoumává její účetní uzávěrky a výroční zprávy, dohlíží na správný chod společnosti v souladu se zákony a zakládací listinou OPS a o výsledcích své kontrolní činnosti podává nejméně jednou ročně zprávu řediteli a správní radě.

Dozorčí rada je dále oprávněna nahlížet do všech dokumentů, které jsou potřebné pro výkon její činnosti a mají právo svolat výjimečnou schůzi správní rady, jestliže je to nutné pro další příznivý vývoj společnosti. Dále také mají členové dozorčí rady právo účastnit se pravidelných jednání správní rady, a pokud v průběhu požádají o slovo, musí jim být uděleno.

Pokud dozorčí rada přijde na porušení zákonů, zakládací listiny nebo statusu společnosti, či zjistí jakékoliv nedostatky v činnosti OPS, musí o nich neprodleně informovat ředitele a správní radu a je oprávněna stanovit lhůtu k napravení zjištěných skutečností. Nebude-li lhůta dodržena, je dozorčí rada povinna informovat samotného zakladatele společnosti.¹⁰

2.2 Obecně prospěšné společnosti dle nového občanského zákoníku

Občanské společnosti jejichž vznik je datován k 1.1.2014 a později se nově již neřídí zákonem č. 245/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ale zcela bezvýhradně novým **zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník**. Pojem obecně prospěšné společnosti byl zrušen

---

⁹ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁKOVÁ, Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. Str. 68/69.

¹⁰ STUCHLÍKOVÁ, Helena a Sofia KOMRSKOVÁ, Zdaňování neziskových organizací 2013. 9. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. Str.221/222

a místo něj přibyla nová právní forma ústav. Jak bylo již zmíněno, OPS, které byly založeny před nabytím účinnosti nového občanského zákoníku, to znamená před začátkem roku 2014, mají tříletou lhůtu na to, aby zvážily své další kroky. Mohou si vybrat mezi možnostmi setrvání v dosavadní právní formě OPS, a transformací v jinou právní formu. **Mezi právní formy ve které se může OPS přeměnit patří nadace, nadační fond či ústav.** Tyto právní formy jsou nově, dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, nazývány **fundace**, tedy právnické osoby, které se vyznačují majetkovým základem. NOZ přímo definuje jako právnickou osobu vytvořenou majetkem vyčleněným k určitému účelu. Její činnost se váže na účel, k němuž byla zřízena.

2.2.1 Ústav

Podle § 402 a § 403 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen NOZ) se pojmem ústav rozumí právnická osoba, která byla zřízena za účelem činnosti, která je užitečná společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Výsledky činnosti jsou každému občanovi dostupné za stejných předem daných podmínek. Vedle hlavní činnosti lze provozovat i činnost vedlejší, pokud však její provoz nebude na úkor kvality poskytovaných služeb v rámci hlavní činnosti ústavu. Potencionální zisk z vedlejší činnosti ústavu musí být použit k následné podpoře činnosti, pro niž byl ústav založen a nebo k úhradě nákladů na vlastní správu.

2.2.1.1 Založení a vznik ústavu

Ústav se stejně jako OPS zakládá pomocí **zakládací listiny a nově i pořízením pro případ smrti**. V zakládacích dokumentech musí být obsažen název a sídlo ústavu, jeho účel a při existenci vedlejší činnosti pak předmět podnikání. Dále také počet členů správní rady spolu s kontaktními informacemi o jejich prvních členech a podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu. Je-li zřízena dozorčí rada, pak je v zakládací listině obsažen počet jejích členů spolu s kontaktními informacemi prvních členů. V názvu ústavu se dále musí vyskytovat slova „zapsaný ústav“, či zkratka z.ú. Ústav vzniká dnem zápisu do **veřejného rejstříku**.¹¹

2.2.1.2 Řídící orgány ústavu

Správu a vedení ústavu má na starosti jeho ředitel a správní rada. Zřízení dozorčí rady je dobrovolné, oproti OPS kde je to povinné.

---

¹¹ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. § 405, § 406

Ředitel představuje hlavní statutární orgán ústavu. Nemůže jím být osoba, která je současně členem správní rady či dozorčí rady byla-li zřízena.¹²

Správní radu ústavu stejně jako u OPS jmenuje a odvolává zakladatel společnosti a funkční období všech jejích členů je stále tříleté, s možností opětovného zvolení. Není stanoven minimální ani maximální počet jejích členů, a pokud byla zřízena i dozorčí rada, pak je členství v obou dvou radách neslučitelné. Náplní správní rady je schvalování rozpočtu ústavu, jeho účetní uzávěrky a výroční zprávy. Dále má správní rada hlavní slovo při rozhodování o zahájení provozu vedlejší činnosti.¹³

2.2.1.3 Zrušení ústavu

Dle § 417 NOZ přísluší soudu právo ústav zrušit v případě, že již dlouhodobě neplní účel, pro který byl zřízen, či v případě podání návrhu na zrušení osobou právně zainteresovanou v daném ústavu.

2.2.1.4 Rozdíly právní úpravy ústavu a OPS

Rozdílů mezi právní formou OPS a nově vzniklým ústavem je několik. V první řadě je právní úprava ústavu uvedena v novém občanském zákoníku stručnější v porovnání s ZOPS. S ním souvisí i následná charakteristika obou právních forem. **Činnost ústavu je definovaná jako společensky či hospodářsky užitečná a nemusí být na rozdíl od OPS obecně prospěšná.** Co se týče řídicích orgánů ústavu, jsou zde pravidla také mírnější. Není určen minimální počet členů správní rady oproti OPS, kde byl nastaven minimální počet třech členů.

Mezi důležité změny se řadí také možnost zřízení dozorčí rady. ZOPS nedával prostor k vlastnímu rozhodnutí, zdali dozorčí radu zřídit či nikoliv. Musela být zřízena automaticky, pokud OPS dosáhla dané výše obratu. U ústavu je tomu jinak, záleží pouze na rozhodnutí samotného zakladatele. Oproti bývalé právní úpravě tak zde tedy chybí jeden kontrolní orgán, což může vést k neodhalení chyb způsobených nesprávnou funkcí správní rady. Je zde proto větší možnost vzniku pochybení, která nebudou včas podchycena.

---

¹² Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. § 408, odst. 1,2.

¹³ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. § 409, § 411

Dalším rozdílem je možnost podílení se ústavu na podnikání jiných osob. Jedinou podmínkou je, že ústav nesmí být neomezeně ručícím společníkem. Ovšem i pro ústav stejně jako pro OPS platí, že se nesmí být zřízen za účelem podpory politických stran a hnutí.

2.2.2 Nadace

Nadace je dle § 306 odst. 1. a 2. NOZ právnická osoba, neboli **fundace**, která byla vytvořena majetkem, jenž se váže ke splnění určitého účelu či cíle trvalého charakteru, pro který byla nadace zřízena. Tento **účel může být jak veřejně prospěšný, tak i dobročinný**. Nejčastěji jsou to humanitární, sociální, kulturní, vědecké, environmentální a jiné aktivity. **Založení nadací za účelem podpory politických stran či hnutí je však striktně zakázáno stejně jako založení nadací sloužící výlučně výdělečným cílům.**

Podnikání jako takové je ovšem nadacím povoleno, stejně však jako u OPS musí být tato podnikatelská činnost pouze vedlejší a její výtěžky je nutno použít k podpoře účelu, pro který byla nadace zřízena.

Název nadace musí obsahovat slovo „nadace“ a jeho pravidelnou součástí je také označení poukazující na její účel.¹⁴

2.2.2.1 Založení nadace

Hlavním dokumentem při zakládání nadace je tzn. **nadační listina**, za kterou považujeme zakládací listinu nebo pořízení pro případ smrti. Tuto listinu může pořizovat jedna či více osob, které se však považují za zakladatele jediného a v záležitostech týkajících se nadace musí jednat jednohlasně.¹⁵

Nadační listina je listina veřejná a obsahuje všechny důležité informace o nově vzniklé nadaci. Je v ní uveden název a sídlo nadace, dále jméno jejího zakladatele spolu s jeho bydlištěm, vymezení účelu nadace, údaje o vkladech jednotlivých zakladatelů, údaje o výši nadačního kapitálu, informace o členech organizačních složek nadace, určení správce vkladů a v neposlední řadě podmínky pro poskytování nadačních příspěvků. V případě, že je nadační listina obsažena v pořízení pro případ smrti, jsou údaje v ní obsažené méně obsáhlé a

---

¹⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 308

¹⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 309

vymezují se alespoň na název nadace, její účel, údaj o výši vkladu a nadačního kapitálu plus podmínky pro poskytování nadačních příspěvků.¹⁶

Mezi další důležité organizační dokumenty při zakládání nadace patří její statut, který upravuje způsob jednání jejich orgánů a podmínky poskytování nadačních příspěvků. Není-li statut vydán zakladatelem zároveň s nadační listinou, pak tak správní rada nadace musí učinit do jednoho měsíce ode dne vzniku nadace. Statut je nadace povinna uveřejnit ve sbírkách listin a každý do něj může ve veřejném rejstříku nahlížet, popřípadě si z něj pořizovat výpisy, kopie atd.¹⁷

2.2.2.2 Vznik nadace

Vznik nadace je datován ke dni jejího zápisu do veřejného rejstříku na základě návrhu, který podá zakladatel organizace či správní rada, neurčí-li zakladatel nadace jinak. Par 315

2.2.2.3 Majetek nadace

Majetek nadace je tvořen z části **nadační jistinou a ostatním majetkem**. Peněžní vyjádření nadační jistiny se v podobě **nadačního kapitálu** zapisuje do veřejného rejstříku a o jeho snížení či zvýšení rozhoduje správní rada nadace po předchozím souhlasu dozorčí rady. Následná změna výše nadačního kapitálu pak nabývá účinky dnem jejího zápisu do veřejného rejstříku. Celková hodnota nadačního kapitálu však musí být minimálně **500 000 Kč** a po celou dobu trvání nadace se nesmí snížit pod tuto částku.¹⁸

Nadační jistina může být tvořena jak peněžními prostředky a cennými papíry, tak i nemovitými a movitými věcmi, majetkovými právy a dalšími majetkovými hodnotami, které mají předpoklad trvalého výnosu a nejsou zatíženy zástavním právem. Ostatní majetek nadace pak představují taktéž peněžní prostředky, cenné papíry, nemovitosti, movitosti, majetková práva a jiný majetek, který je opět nezatěžován zástavním právem. Neziskové org, Stejskal str. 73.

---

¹⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 310, § 311

¹⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 314

¹⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 335, §336, § 337, § 347, §348

Vklady do nadace

Vklady do nadace představují velkou část nadačního kapitálu. Jak udává § 327 NOZ, mohou zastávat jak peněžitou tak nepeněžitou formu v podobě nepeněžitých předmětů, jejichž hodnota je posouzena znalcem. Celková vkladová povinnost musí být splněna před vznikem nadace tak, aby součet všech vkladů dosahoval hodnoty minimálně 500 000 Kč a jejich přijetím je pověřena osoba, která je v nadační listině určena jako správce vkladu.¹⁹

Dle § 331 odst. 1. 2. a 3. NOZ nabývá nadace vlastnické právo k předmětu vkladu dnem svého vzniku, váže-li však zákon nabytí vlastnického práva na zápis do veřejného seznamu, nabude nadace předmět vkladu do vlastnictví až tímto zápisem. V případě peněžitého vkladu uloží správce vklad na účet, který byl pro nadaci speciálně zřízený na její jméno. Je-li předmětem vkladu věc, která je zapsaná do veřejného rejstříku, předá pak vkladatel správci vkladů i prohlášení o vnesení vkladu spolu s jeho úředně ověřeným podpisem.

Správce vkladů je povinen osobě navrhuující zápis nadace písemně potvrdit kdo, kdy, jakým způsobem a v jaké výši svou vkladovou povinnost splnil. Vznikne-li rozdíl mezi skutečností a tvrzením správce vkladů o výši vkladů, přechází zodpovědnost na jejich správce, který je následně povinen až do výše rozdílu ručit věřitelům za dluhy nadace po dobu pěti let od jejího vzniku.²⁰

2.2.2.4 Nadační příspěvky

Hlavním pravidlem při poskytování nadačních příspěvků je dle § 353 NOZ zákaz jejich poskytování osobám, které se určitým způsobem podílí na běhu nadace, tzn. členům jejích orgánů, zaměstnancům a osobám jim blízkým. V případě zakladatele a osob jemu blízkých může být příspěvek udělen pouze ve zvláštních případech usnesením správní rady po předchozím projednání s dozorčí radou či revizorem

Dle § 354 NOZ může příjemce nadační příspěvek použít pouze za dodržování smluvených podmínek, a pokud si tak nadace vyžádá, je povine prokázat, jakým

---

¹⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 330

²⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 332

způsobem příspěvky použil. Při porušení podmínek stanovených nadací pro využití nadačního příspěvku je příjemce povinen jej v celé výši bez zbytečné prodlevy vrátit z důvodu bezdůvodného obohacení.

2.2.2.5 Řídící orgány nadace

Správní rada

Správní rada představuje statutární orgán nadace obsahující minimálně tři členy, které si ze svého středu volí sama správní rada na funkční období pěti let s možností opětovného zvolení, neurčí-li nadační listina jinak. Par 362,364,365 Členem správní rady může být osoba, která je právně způsobilá, ve vztahu k účelu nadace bezúhonná a není vůči nadaci v pracovněprávním poměru. Zároveň nemůže být členem správní rady ta osoba, která již zastává funkci v dozorčí radě nadace. Předmětem činnosti správní rady je správa majetku a samotné řízení nadace, dále vydává statut nadace, schvaluje její rozpočet a roční účetní uzávěrku spolu s výroční zprávou, volí a odvolává své členy atd.²¹

Dozorčí rada

Dozorčí rada nadace funguje jako hlavní kontrolní a zároveň revizní orgán organizace. Stejně jako správní rada se skládá nejméně ze tří členů, které si rada sama volí a odvolává. Funkční období členů dozorčí rady je taktéž pětileté.²²

Zřízení dozorčí rady není bezpodmínečně nutné, pokud však nadační kapitál organizace nedosahuje výše desetkrát vyšší než je jeho minimální limit 500 000 Kč. Jejím členy mohou být pouze osoby, které nejsou zároveň členem jiného organizačního celku nadace či likvidátorem, nejsou vůči nadaci v pracovním poměru a jsou ve vztahu k účelu nadace bezúhonné.²³

Hlavní náplní práce dozorčí rady je kontrola působnosti správní rady a dohled nad poskytováním nadačních příspěvků rozdělovaných nadací. V případě, že dozorčí rada zjistí jakékoliv pochybení, je na ně povinna upozornit správní radu. Zároveň kontroluje správnost vedení účetnictví spolu s účetní uzávěrkou a minimálně jedenkrát ročně následnou zprávu o

---

²¹ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MATÁKOVÁ, Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. Str.75.

²² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 368 odst. 1. § 372

²³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 368 odst. 2. § 369

své kontrolní činnosti podává v písemné formě k prostudování správní radě organizace. Dozorčí rada je následně oprávněná svolat zasedání správní rady, pokud tak na její žádost neučiní předseda správní rady. Zároveň může tím pověřený člen dozorčí rady nahlížet do dokladů nadace a případně se dožadovat vysvětlení vykonaných úkonů po zaměstnancích nadace či členech jejích orgánů.²⁴

Revizor

Funkce revizora se v nadaci vyskytuje pouze v případě, že nebyla zřízena dozorčí rada. Dle § 373 NOZ, může být revizorem i právnická osoba, jejíž předmět činnosti umožňuje výkon kontrolní a revizní činnosti, pokud je tak stanoveno v nadační listině nebo statutu nadace.

Výkon funkce revizora se stejně jako u správní a dozorčí rady váže na pětileté období s možností opětovného zvolení, pokud tomu není stanoveno jinak v nadační listině. Revizor je volen správní radou organizace a stejně tak jí může být i odvolán v případě závažných pochybení při výkonu jeho funkce, které jsou v přímém rozporu s nadační listinou.²⁵

2.2.2.6 Zrušení nadace

Zrušení nadace s likvidací

Existuje několik důvodů, které vedou ke zrušení nadace. Mezi první z nich se řadí ty, kdy dojde k úplnému naplnění cíle, pro který byla nadace zřízena či není-li již možné, aby daná nadace cíl nadále plnila. V těchto případech zvolí správní rada nadace osobu likvidátora, který následně dohlíží na všechny kroky spojené s její likvidací. Dalším důvod k zrušení je z rozhodnutí soudu, který tak může učinit na návrh osoby zainteresované do provozu nadace či dle svého vlastního rozhodnutí, pokud daná nadace vyvíjí např. zakázanou činnost, opakovaně porušuje pravidla pro udělování nadačních příspěvků nebo je již více než dva roky neposkytuje vůbec. Další situace, kdy se soud uchyluje ke zrušení nadace, nastává tehdy, když hodnota její nadační jistiny klesne pod 500 000 Kč a tento stav přetrvává více než jeden rok. Minimální hodnota nadační jistiny totiž představuje jednu z hlavních podmínek danou zákonem při samotném zakládání nadace a její výše musí být striktně dodržována. Dalším problémem, který se může týkat nadační jistiny, je ten, kdy již více než dva po sobě jdoucí

---

²⁴Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. §370, § 371, §372

²⁵Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 374, odst. 2. §375

roky nepřináší nadaci žádný výnos. V takovémto případě se soud opět uchyluje ke zrušení nadace.²⁶

Dle § 378 odst.1 a odst.2 NOZ následně likvidátor: „*Likvidátor zpeněží likvidační podstatu v rozsahu nutném pro vyrovnání dluhů nadace. S likvidačním zůstatkem naloží podle nadační listiny. Určí-li nadační listina veřejně prospěšné nadace, že má být likvidační zůstatek použit k jiným než veřejně prospěšným cílům, nepřihlíží se k tomu.*“ V případě, že v nadační listině není určeno, jakým způsobem se má s likvidačním zůstatkem naložit, je likvidátor povinen onen zůstatek nabídnout jiné nadaci, která byla zřízena za stejným či podobným účelem. Likvidační zůstatek může být přednostně nabídnut obci, kraji či státu v případě, že k tomu daná nadace uvede pádný důvod. **Nabyvatel zůstatku je pak povinen jej dále použít jen k dosažení veřejně prospěšného cíle.**²⁷

Zrušení nadace bez likvidace

Ke zrušení bez likvidace dochází v případě, že se daná nadace rozhodne ke sloučení, rozdělení či změně právní formy způsobem, který ji umožňuje zákon. NOZ připouští sloučením nadace s jinou nadací, pokud to nebylo již předem vyloučeno v nadační listině a zároveň musí nově vzniklý právní subjekt sloužit ke stejnému či alespoň podobnému účelu. Jako dokument o sloučení daných právních subjektů následně slouží smlouva ve formě veřejné listiny, která obsahuje všechny důležité informace o nově vzniklé právní formě, které ji předepisuje zákon.

V případě, že se nadace rozhodne pro změnu formy, pak jediným přípustným řešením dle NOZ je přeměna na nadační fond. Opět platí, že nadace musí mít tuto změnu povolenou svou nadační listinou. Ke změně právní formy z nadace na nadační fond dochází pouze ze závažných důvodů, jako je například dlouhodobá neschopnost nadace udržet hodnotu své nadační jistiny na zákonem předepsaném minimu. Se změnou právní formy musí souhlasit správní rada nadace po předchozím návrhu dozorčí rady či revizora.²⁸

---

²⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 376, § 377

²⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 379, § 380

²⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 391

2.2.2.7 Rozdíly právní úpravy nadace a OPS

S velmi podstatnými rozdíly mezi právní úpravou nadace a OPS se lze setkat již při jejich samotném vzniku. OPS je povinna poskytovat obecně prospěšnou službu všem zájemcům, kteří o ni požádají za stejných podmínek. **Kdežto účel nadace je obsáhlejší, může být jak obecně prospěšný a dobročinný, tak i společensky či hospodářsky užitečný.** Není dostupný pro všechny zájemce bez rozdílu, ale spočívá pouze v podpoře určitého spektra osob.

Dalším podstatným rozdílem se týká majetku obou právních forem. **Nadace má na rozdíl od OPS vkladovou povinnost**, která musí být ještě před jejím samotným vznikem z části splacena. Tyto vklady jsou pak za určených podmínek součástí nadační jistiny, která je jednou ze složek majetku nadace, z kterého následně vyplácí nadační příspěvky a jehož minimálně výše je po celou dobu fungování nadace zákonem přesně stanovena. OPS v rámci své činnosti neposkytuje žádné příspěvky. Její poslání je plněno skrze poskytování obecně prospěšných služeb.

Organizační složení OPS je také oproti nadaci rozdílné. Statutárním orgánem obecně prospěšné společnosti je její ředitel u nadace tuto funkci přebírá správní rada. Dále funkce dozorčí rady posléze revizora je v případě nadace povinná, u OPS je zřízení této rady až do určité výše obratu dané zákonem dobrovolná. Po překročení tohoto limitu musí OPS zřídit dozorčí radu.

2.2.3 Nadační fond

Právní úprava nadačního fondu, která je obsažena v NOZ je velmi stručná a zcela nedostatečně popisuje například jeho organizační strukturu, samotné založení nadačního fondu či zánik. Zároveň NOZ neuvádí, zdali se má v případě právní úpravy nadačního fondu postupovat obdobně jako u nadace či nikoliv. Proto byl pro účely detailnějšího popisu této právní formy použit internetový zdroj úzce spojený s výkladovými stanovisky nového občanského zákoníku.²⁹

---

²⁹ http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/user_upload/informacni_brozury/Pruvodce-obcanskym-zakonikem-pro-nadace-a-nadacni-fondy_fd-_5_.pdf

Nadační fond vzniká za účelem, který přináší společenské nebo hospodářské uspokojení. Jeho název musí obsahovat slovní spojení „nadační fond“ a je zakládán pomocí zakládací listiny nebo pořízením pro případ smrti.³⁰

Zakladatelské dokumenty musí dle § 396 NOZ obdobně jako u nadace obsahovat všechny nezbytné informace o nově vzniklém fondu, jako je jeho název a sídlo a jméno zakladatele spolu s adresou jeho trvalého bydliště. Dále je důležitou položkou vymezení účelu zřízení konkrétního nadačního fondu, údaje o vkladech a jejich správci, informace o členech organizačních složek nadačního fondu a také podmínky, za kterých jsou udělovány příspěvky z majetku nadačního fondu.

2.2.3.1 Vznik nadačního fondu

Vznik nadačního fondu je dle § 397 NOZ datován ke dni jeho zápisu do veřejného rejstříku.

2.2.3.2. Majetek nadačního fondu

Majetek nadačního fondu je tvořen souborem vkladů a darů, které nemusí splňovat na rozdíl od nadace předpoklad trvalého výnosu, ale zároveň také nesmí sloužit jako jistota. Zároveň není nadační fond povinen vytvářet nadační jistinu ani nadační kapitál.³¹ **Rovněž zákon neudává nadačnímu fondu žádnou vkladovou povinnost.**

2.2.3.3. Řídící orgány nadačního fondu

Správní rada

Správní rada představuje statutární orgán, což znamená, že v její kompetenci je vše, co se týká samotného řízení fondu, správy jeho majetku a rozhodování o věcech týkajících se nadačního fondu. Způsob jejich členů je upravován v zakládací listině. Pokud v ní není stanoveno jinak, může fond zastupovat každý člen samostatně ve všech jejích záležitostech. NOZ udává minimální počet členů správní rady a to tři osoby. Členem může být nově i právnická osoba v případě, že zmocní fyzickou osobu, která ji bude v radě zastupovat. Osoby, které jsou v pracovním poměru k nadačnímu fondu, jsou již členy dozorčí rady nebo nejsou v rámci vztahu k účelu nadačního fondu bezúhonné, nemůžou být členy správní rady.

---

³⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, §394, §395

³¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 398

Funkční období členů rady je pětileté s možností opětovného zvolení, pokud nestanoví zakládací listina jinak. Každý člen správní rady je povinen svou funkci vykonávat s péčí řádného hospodáře.

Dozorčí rada

Dozorčí rada představuje kontrolní a revizní orgán nadačního fondu. Její náplní práce je dohled nad správní radou a v případě zjištění nedostatků je povinna správní radu upozornit a předložit jí návrh na jejich odstranění. Dále kontroluje účetnictví spolu s účetní uzávěrkou a vyjadřuje se k výroční zprávě.

Dozorčí rada musí mít minimálně tři členy, které si rada sama volí i odvolává na dobu pěti let. Podmínky členství v dozorčí radě jsou stejné jako v radě správní.

Nutná existence dozorčí rady je podmíněna výší majetku nadačního fondu, která musí být alespoň 5.000.000 Kč. V případě, že je výše majetku nižší, není nadační fond povinen dozorčí radu zřizovat, v tom případě však musí místo ní povolat do funkce revizora.

Revizor

Funkce revizora je nadačním fondem zřízena pouze za podmínky, že v něm již neexistuje dozorčí rada. Tato situace nastává v případě, že hodnota majetku, kterým fond disponuje je nižší, než 5.000.000 Kč. Maximální délka funkčního období revizora je opět pět let s možností opětovného zvolení. Revizorem může být i právnická osoba v případě, že určí fyzickou osobu, která ji bude ve funkci zastupovat a je-li tomu tak uvedeno v zakládací listině. Revizora volí a odvolává správní rada, pokud tomu není stanoveno jinak v zakládací smlouvě.

2.2.3.4. Zrušení nadačního fondu

Zrušení nadačního fondu s likvidací

Nadační soud či soud se uchýlí k volbě zrušení s likvidací v případě, že již uplynula doba, na kterou byl fond zřízen, neplní-li svůj účel či porušil-li závažně podmínky stanovené NOZ a zakládací listinou. Likvidátor je následně povinen zpeněžit likvidační podstatu pouze v rozsahu nutném pro vyrovnaní dluhů nadačního fondu a případný likvidační zůstatek převede

na účet jinému NF zřízeným za stejným či podobným účelem. V případě, že neexistuje nadační fond, kterému by bylo možné likvidační zůstatek předat, přechází pak právo jej přijmout na obci, ve které měl NF své sídlo. Všichni nabyvatelé likvidačního zůstatku jsou povinni jej dále použít pouze k plnění obecně prospěšných cílů.

Zrušení nadačního fondu bez likvidace

Ke zrušení nadačního fondu bez likvidace dochází v obdobných případech jako u právní formy nadace. Může dojít k rozdělení NF, jeho sloučení či změně právní formy z nadačního fondu na nadaci. Tato skutečnost je možná opět pouze za podmínky, že je tomu tak dovoleno v zakládací listině nadačního fondu a schválila-li to správní rada NF po předchozím vyjádření dozorčí rady či revizora.

2.2.3.5. Rozdíly právní úpravy nadačního fondu a OPS

S velmi podstatnými rozdíly mezi právní úpravou nadačního fondu a OPS se lze setkat již při vzniku obou právních forem. OPS je povinna poskytovat obecně prospěšnou službu všem zájemcům, kteří o ni požádají za stejných podmínek. Definice činnosti nadačního fondu je obsáhlejší, může být jak obecně prospěšná a dobročinná, tak i společensky či hospodářsky užitečná a není dostupná pro všechny zájemce bez rozdílu.

Organizační struktura OPS je oproti nadačnímu fondu také rozdílná. Statutárním orgánem obecně prospěšné společnosti je její ředitel kdežto u nadačního fondu tuto funkci přebírá správní rada. Dále funkce dozorčí rady či revizora je v případě nadačního fondu povinná, u OPS je zřízení této rady až do určité výše obratu dané zákonem dobrovolná. Po překročení tohoto limitu musí OPS zřídit dozorčí radu.

2.3 Základní znaky vybraných neziskových organizací

V následné tabulce jsem provedla komparaci všech základních rysů právních úprav obecně prospěšných společností, ústavu, nadace a nadačního fondu, které vyplývají z poznatků uvedených v této práci.

Tab. 2.1 Srovnání základních rysů vybraných právních forem

	OPS	Ústav	Nadační fond	Nadace
Právní úprava	Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.	Zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník.	Zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník.	Zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník.
Definice	Nezisková organizace, která své služby poskytuje všem za daných podmínek, které jsou pro každého stejné. Může vykazovat zisk, který však musí být použit následně další financování obecně prospěšných aktivit společnosti	Právnícká osoba, která je zřízena za účelem provozování činnosti, která je společensky nebo hospodářsky užitečná při využívání své osobní a majetkové složky. Tato činnost musí být dostupná všem za předem stanovených podmínek. V názvu ústavu musí být použité slovní spojení „zapsaný ústav“ či zkráceně „z.ú.“	Vzniká za účelem, který přináší společenské nebo hospodářské uspokojení. Jeho název musí obsahovat slovní spojení „nadační fond“. Má dočasný charakter.	Nadace je zakládána za účelem hospodářsky nebo společensky užitečným. Může však být zřízena i za účelem veřejně prospěšným či dobročinným. Má trvalý charakter.
Registrace	Podání žádosti na zápis do veřejného rejstříku OPS k nejbližšímu krajskému soudu dle sídla společnosti.	Podání návrhu na zapsání do veřejného rejstříku ústavů ke krajskému soudu.	Podání žádosti na zápis do veřejného rejstříku nadací a nadačních fondů ke krajskému rejstříkovému soudu.	Podání žádosti krajskému rejstříkovému soudu s návrhem na zapsání do veřejného rejstříku nadací a nadačních fondů.
Zakládací dokumenty	Zakládací listina nebo zakládací smlouva, která musí obsahovat všechny nezbytné informace o společnosti, které ji uvádí zákon.	Zakládací listina či pořízení pro případ smrti.	Zakládací listina nebo pořízení pro případ smrti.	Nadační listina, kterou představuje buď zakládací listina, nebo pořízení pro případ smrti.
Orgány	Správní rada, dozorčí rada a ředitel.	Ředitel, správní rada.	Správní rada, dozorčí rada či revizor a dále je možná i funkce ředitele, která je však nepovinná.	Správní rada, dozorčí rada či revizor, záleží na výši nadačního kapitálu.

	OPS	Ústav	Nadační fond	Nadace
Vklady	Vkladová povinnost u OPS neexistuje. Záleží pouze na rozhodnutí konkrétní společnosti, zdali tuto povinnost zavede.	Vkladová povinnost není zákonem stanovena.	Vkladová povinnost neexistuje.	Existuje vkladová povinnost. Minimální splacená výše vkladů před vznikem nadace musí být alespoň 500 000 Kč.
Zánik	Důvodem zániku OPS může být uplynutí doby či dosažení účelu, pro který byla založena, rozhodnutím správní rady či soudem o zrušení, sloučením, splynutím nebo rozdělením.	Ke zrušení ústavu se soud uchýlí v případě, že již dlouhodobě nenaplňuje účel, pro který byl zřízený či porušil-li ústav podmínky stanovené zákonem.	Na základě rozhodnutí správní rady či soudu o zrušení z důvodu, že již není nadále možno splňovat účel, pro který byl fond zřízen. Nutné je zrušení nadačního fondu s likvidací.	Nadace zaniká v případě, že bylo dosaženo účelu, pro který byla zřízena. Dále z rozhodnutí soudu, pokud nadace porušila zákonem stanovené podmínky či účel uvedený v nadační listině.
Podnikatelské aktivity	Podnikání je možné, pokud má za výsledek účinnější využití majetku OPS a není na úkor kvality poskytovaných služeb. Není však povoleno se podílet na podnikání jiných osob.	Ústav může provozovat vedlejší činnost za podmínky, že nebude nijak ohrožovat kvalitu poskytování služeb, které jsou předmětem hlavní činnosti ústavu, a případný zisk bude následně použit k podpoře dosažení stanoveného cíle. Může se podílet na podnikání jiných osob.	Podnikatelská aktivita nadačního fondu je povolena, ale jen jako vedlejší činnost a za podmínky, že výtěžky podnikání slouží k podpoře účelu nadačního fondu.	Nadace může podnikat pouze v případě, že je tato činnost pouze vedlejší a výtěžky z ní pramenící jsou dále použity k podpoře účelu nadace.

Zdroj: Vypracovala samostatně

3 Charakteristika vybrané obecně prospěšné společnosti

Pro účel této kapitoly byla vybrána konkrétní obecně prospěšná společnost Eurotopia Opava o.p.s. Všechny informace o dané OPS jsou čerpány z veřejně přístupných výročních zpráv a internetového zdroje spravovaného samotnou Eurotopií.³²

Eurotopia Opava je nestátní nezisková organizace, která má své pole působnosti v Moravskoslezském kraji, a to konkrétně v Opavě, Vítkově a od roku 2008 také v Krnově. Společnost byla založena fyzickou osobou v roce 1999 odloučením se od mateřské nadace Ecotopia a následně 23. února zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Ostravě jako EUROTOPIA Opava o.p.s. se sídlem v Opavě. Mezi dokumenty dokládající vznik organizace patří zakládací smlouva, etický kodex a výpis z již zmíněného rejstříku obecně prospěšných společností.

Hlavní činností konkrétní neziskové organizace je práce s dětmi a rodinami, které se z různých důvodů, ať už rasových či sociálních, ocitly v těžkých životních situacích. Eurotopia se snaží tyto osoby začlenit zpět do společnosti a předejít tak jejich sociálnímu vyloučení. Společnost neprovozuje žádnou další doplňkovou činnost a ani se nepodílí na podnikání jiných právnických či fyzických osob.

Obecně prospěšná společnost Eurotopia Opava se řídí zákonem č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech, zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, zákonem č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí, zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a vyhláškou č. 505/2006 Sb., provádějící některá ustanovení zákona o sociálních službách.

3.1 Poskytované služby

OPS Eurotopia poskytuje širokou škálu služeb, od poradenských až k sociálně aktivizačním, které zaštiťují její čtyři střediska se sídly v Opavě a Krnově. Mezi nabízené služby patří, dle výpisu z rejstříku obecně prospěšných společností, například pořádání preventivních programů ve školách, vzdělávací činnost dětí a mládeže, podpora netradičních

---

³² <http://www.opava.eurotopia.cz/>

léčebných a výchovných metod, služby a práce v prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, činnosti přispívající k porozumění a spolupráci mezi etniky, pořádání kulturních a osvětových akcí, sociální a rodinná terapie a mnohé další.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Modrá kočka

Posláním zařízení Modrá kočka je snaha o sociální začlenění dětí ocitnuvší se v nepříznivých životních situacích a to formou odborné pomoci a podpory. Klub se nachází v Opavě a je určen pro děti ve věkovém rozpětí 6 až 15 let. Mezi hlavní cíle tohoto zařízení patří minimalizace možných rizik souvisejících se způsobem života dětí z různých sociálních skupin a umožnit jim integraci do skupiny vrstevníků. Pomocí preventivních programů se tak snaží předcházet páchání trestné činnosti dětí a místo té jim poskytnout možnost trávení volného času jiným způsobem. Pro služby nabízené bezplatně dotyčným nízkoprahovým zařízením není nutné jakékoliv členství a dokumentace obsahující osobní údaje klienta je vedena jen s jeho souhlasem a s právem do ní nahlížet.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Caravan

Toto nízkoprahové zařízení se svou náplní práce shoduje se službami poskytovanými klubem Modrá kočka a to s jediným rozdílem, že Caravan má své sídlo v Krnově.

Poradenské středisko

Středisko bylo zřízeno společně se vznikem společnosti v roce 1999. Je určeno lidem žijícím v Opavě a jejím blízkém okolí, kteří se ocitli v tíživé životní situaci a potřebují odbornou pomoc. Ta mimo jiné zahrnuje i bezplatné konzultace s právníkem a sociálními pracovníky. Mezi principy poskytovaných služeb při tomto poradenském středisku patří autonomie rozhodování, respekt, nestrannost, nezávislost a v neposlední řadě diskrétnost a ochrana osobních údajů. Středisko poskytuje pomocnou ruku při problémech spojených s diskriminací, pracovně-právními vztahy, vzděláním, nezaměstnaností, bydlením, půjčkami, zadlužením, rodinným soužitím, exekucí a stále častějším osobním bankrotem. Středisko také spolupracuje s dalšími odbornými institucemi, mezi které patří např. Psychiatrická léčebna Opava, Policie ČR, Úřad práce Opava, Fond ohrožených dětí atd.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Sociálně aktivizační služby jsou poskytovány rodinám s dětmi, které mají své bydliště v Opavě a okolí. Cílem je podpora a pomoc při zvládání složitých životních situací, kterou zájemcům poskytuje odborný tým ve složení pedagogů, sociálních pracovníků a dobrovolníků z řad studentů vysokých škol.

Součástí nabízených služeb je také práce sociálních pracovníků přímo v terénu. Ti vyhledávají rizikové rodiny, kterým poskytují svou odbornou pomoc na místě jejich bydliště a následně je opětovně navštěvují. V případě potřeby vyjednávají ve prospěch dané rodiny s úřady či například spolupracují se školami v otázce vzdělání a výchovy dítěte. Důležitou službou je také doučování, které se daří realizovat za pomoci již zmíněných studentů vysokých škol, kteří se společností spolupracují a za dětmi dochází do škol či přímo do jejich bydliště.

Adaptační programy

Tyto programy si dávají za cíl posílení školního kolektivu a jsou účinnou pomocí při předcházení problémům, které by jinak mohli ve školních kolektivech nastat.

Preventivní programy

U preventivních programů představuje hlavní činnost snaha reagovat na současné společenské trendy a následně umění se vyvarovat jejich možnému nepříznivému dopadu na jedince. Mezi probíraná témata se řadí například kyberšikana, drogy, sociální sítě, sexuální výchova apod.

3.2 Projekty Eurotopia Opava o.p.s.

Projekt Alternativa - Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

V roce 2012 zahájila společnost projekt s názvem Alternativa, který se daří realizovat díky Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Moravskoslezský kraj projekt spolufinancoval částkou 1 751 998 Kč a jeho plánované ukončení je v červnu roku 2014. Realizátorem projektu je EUROTOPIA Opava o.p.s. ve spolupráci s Fondem ohrožených dětí. Na financování Alternativy se podílí Evropský sociální fond a státní

rozpočet České republiky. V průběhu programu bude zorganizováno 17 vzdělávacích modulů se zaměřením na zkvalitnění služeb poskytovaných sociálními pracovníky v oblasti práce s rodinou a dětmi, ale také na prohloubení znalostí právního systému. Dále se uskuteční 4 interaktivní semináře směřované na vzdělání sociálních pracovníků v oblasti interkulturního vzdělávání a prevenci xenofobie. Ke konci realizačního období bude zorganizována konference, při níž proběhne výměna zkušeností a informací mezi odborníky a specialisty působící na poli sociální práce s rodinou, dětmi a mládeží, účastníky vzdělávacího programu a případnými dalšími zájemci. Následným bodem konference bude prezentace průběhu projektu a zveřejnění sborníku. Ten je kýženým výsledkem celého operačního programu Alternativa a bude obsahovat odborné statě z oblasti práce s rodinou a dětmi. Hlavním cílem projektu je prohloubit profesní znalosti a dovednosti sociálních pracovníků, kteří se pohybují v oblasti práce s rodinou, dětmi a mládeží. V současné době se začíná s přípravami odborných příspěvků do sborníku.

Individuální projekt Podpora a rozvoj služeb v sociálně vyloučených lokalitách Moravskoslezského kraje

V roce 2013 byla ukončena realizace individuálního projektu „Podpora a rozvoj služeb v sociálně vyloučených lokalitách MSK“, který se uskutečnil za podpory Moravskoslezského kraje a byl financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR. Tento projekt se zaměřoval na podporu integrace osob, které žijí v sociálně vyloučených lokalitách Moravskoslezského kraje, a to formou poskytování a realizace sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a začlenění těchto osob zpět do společnosti. Projektu se zúčastnilo celkem 26 opavských rodin, kterým byla nabídnuta podpora a pomoc při řešení jejich těžkých životních situací, mezi které patřilo zejména zadlužení a bydlení. Poskytovanými službami bylo také doprovázení klientů na úřady a pomoc při jednání s institucemi, individuální a rodinné poradenství, podpora při vzdělávání dětí a doučování ve spolupráci s externími spolupracovníky organizace Eurotopia.

Probační program K2

V březnu 2013 zahájila Eurotopia realizaci Probačního programu K2, který byl podpořen Moravskoslezským krajem, a to částkou 49.600 Kč. Ukončení projektu bylo plánováno na prosinec 2013. Cílem Probačního programu K2 bylo předcházení rizikům opakované trestné činnosti mládeže a účinná pomoc těm mladistvým, kteří se již dostali do

střetu se zákonem. Dalším přínosem projektu bylo prohloubení sociálních dovedností mladistvých, přijetí společenských pravidel a norem, převzetí odpovědnosti za své chování, řešení konfliktů, sebepoznání, rozvoj pracovních návyků a smysluplného zacházení s volným časem. V rámci programu existovali dvě cílové skupiny. První zahrnovala mladistvé ve věku od 15 do 18 let, kterým byla v souladu se zákonem č. 218/2003 Sb. uložena výchovná povinnost. Lze zde zařadit i klienty s opakovanou méně závažnou trestnou činností či s dlouhodobými výchovnými problémy závažnějšího charakteru. Druhá skupina zaštiťovala mladé lidi ve věku od 18 do 26 let, kteří mají zahrnutou účast na resocializačních aktivitách v probačním plánu v rámci soudem uloženého probačního dohledu. Programu K2 se mohli dle posouzení pracovníků Probační a mediační služby zúčastnit také mladiství, kteří se nacházejí v péči PMS Krnov a dalších okresů Moravskoslezského kraje. Při realizaci Probačního programu K2 byli pracovníci v těsné spolupráci také s kurátory pro mládež a kurátorkou pro dospělé, aby se docílilo co nejlepšího uspokojení potřeb dané cílové skupiny. Program byl realizován jako individuální práce, která zahrnovala psychologické a sociální poradenství, konzultace s rodinnými příslušníky a v neposlední řadě také zapojení samotných klientů do práce ve skupině s dalšími mladistvými, která přináší důležité terapeutické účinky.

3.3 Organizační struktura společnosti

3.3.1 Ředitel

Funkce statutárního orgánu je v obecně prospěšné společnosti Eurotopia Opava o.p.s. zastoupena ředitelem společnosti, který řídí veškeré její činnosti kromě těch, které jsou zákonem či zakládací listinou svěřeny výlučně do kompetencí správní rady společnosti. Ředitel dále odpovídá za efektivní realizaci rozhodnutí správní rady, spolu s předsedou organizuje její zasedání, kterých se také sám zúčastňuje, podílí se na tvorbě strategie společnosti, předkládá správní radě ke schválení rozpočet spolu s finanční a závěrečnou zprávou o uplynulém finančním období, je zodpovědný za podání žádosti o granty a dotace, jedná za společnost se třetími stranami, orgány státu a sponzory a v neposlední řadě zakládá a uzavírá bankovní účty.

3.3.2 Správní rada

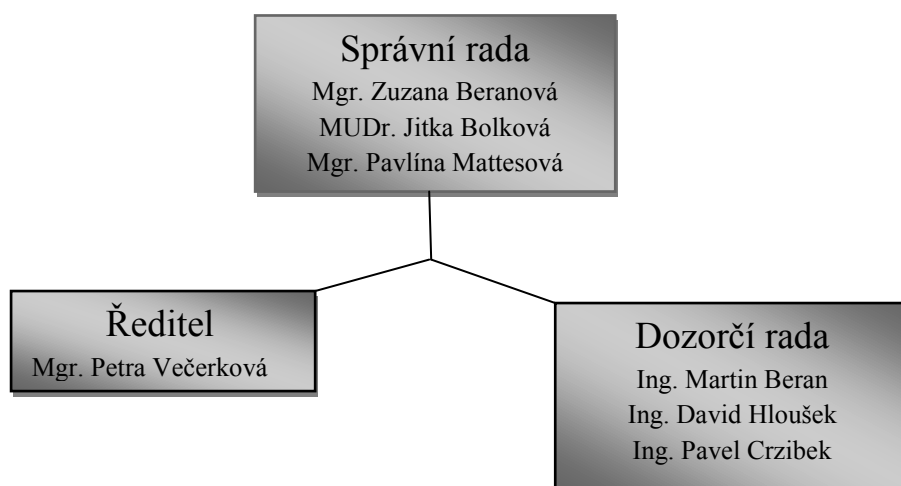
Správní rada představuje nejvyšší orgán společnosti a při svém vzniku byla jmenována zakladatelem společnosti Eurotopia. Skládá se ze tří členů, jejichž funkční období trvá tři roky. Mezi činnosti správní rady se řadí schvalování rozpočtů společnosti, jejich účetních

uzávěrek, předmětu obecně prospěšných služeb a vedlejších činností a také schvalování změn, které se týkají poskytování služeb společností. Správní rada rozhoduje o samotném zrušení společnosti či její přeměně na jinou právní formu, dále o změnách provedených v zakládací listině či statutu společnosti a také určuje, na kterou společnost bude v případě likvidace převeden likvidační zůstatek.

3.3.3 Dozorčí rada

Dozorčí rada představuje hlavní kontrolní orgán společnosti. Stejně jako správní rada se skládá ze tří členů, kteří jsou voleni na dobu tří let. Jménem společnosti Eurotopia jedná předseda nebo místopředseda správní rady či ředitel organizace – prokurista. Pokud není přítomna ani jedna ze zmíněných osob, pak po dobu jejich nepřítomnosti společnost zastupuje písemně pověřený člen správní nebo dozorčí rady. Do náplně práce dozorčí rady spadá kontrola účetních uzávěrek a výročních zpráv, dohled nad činností společnosti, v rámci kterého je oprávněna nahlížet do účetních knih a jiných dokumentů. Dozorčí rada má také možnost podat správní radě návrh na odvolání ředitele společnosti a také je oprávněna požádat jejího předsedu o mimořádné zasedání správní rady. Mezi povinnosti dozorčí rady patří nutnost minimálně jednou ročně předložit správní radě, řediteli a zakladateli společnosti zprávu, ve které budou uvedeny všechny výsledky její kontrolní činnosti.

Obr. 3.1 Organizační struktura Eurotopia Opava s.p.o.

Zdroj: vlastní zpracování výroční zprávy Eurotopia Opava o.p.s.

Tab. 3.1 Přehled zaměstnanců společnosti

Hlavní pracovní poměr	5 zaměstnanců
Dohody o pracovní činnosti	3 zaměstnanci
Dohody o provedení práce	24 zaměstnanců
Dobrovolníci	5 dobrovolníků

Zdroj: vlastní zpracování výroční zprávy Eurotopia Opava o.p.s.

3.4 Eurotopia v roce 2014

Jak již bylo několikrát zmíněno, tak s příchodem nového občanského zákoníku uvedeného v platnost k 1.1.2014 stojí všechny OPS před důležitým rozhodnutím o budoucnosti jejich společnosti. Stejně tak Eurotopia o.p.s., která doposud fungovala v právní formě obecně prospěšné společnosti, musí přehodnotit, které kroky by pro ni budou z dlouhodobého hlediska nejvhodnější a které méně vhodné. Samotné vedení si ještě není zcela jisté kudy směřovat a chystá se tedy prozatím setrvat v nezměněné právní formě obecně prospěšné společnosti. V následných třech letech se předpokládá, že by Eurotopia o.p.s. přešla z právní formy obecně prospěšné společnosti nejspíše na nově vzniklý ústav.

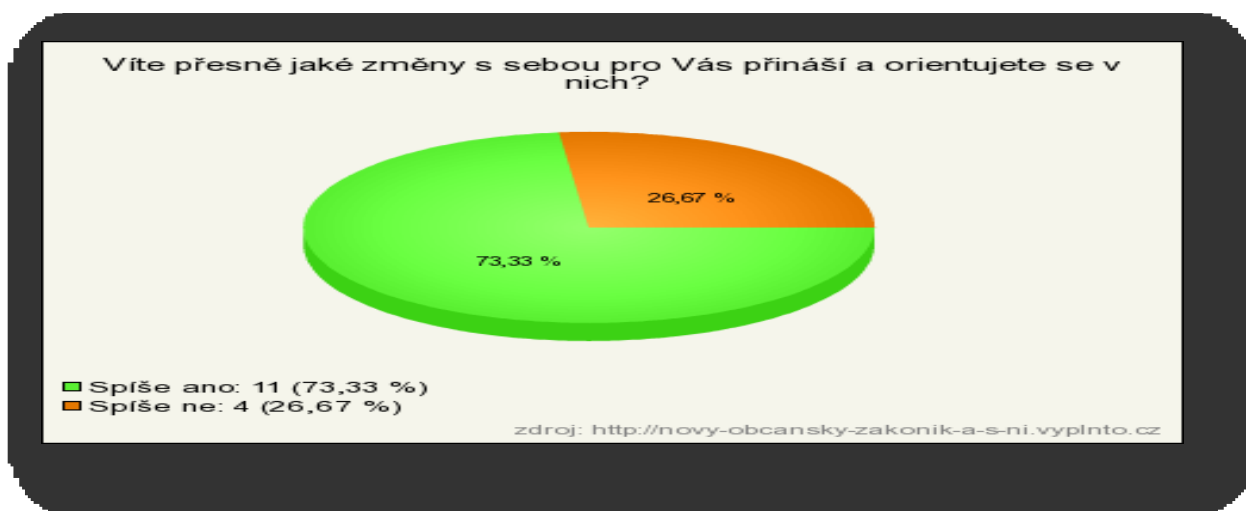
V rámci hledání odpovědi na otázku co je pro danou OPS nejlepším řešením v současné situaci, jsem pro účely této bakalářské práce sestavila dotazník, který obsahoval otázky týkající se změn, které s sebou přináší nový občanský zákoník pro obecně prospěšné společnosti založené před rokem 2014. Tento dotazník jsem pomocí elektronické korespondence rozeslala konkrétním 30 OPS na území ČR, které následně anonymně odpovídaly na dané otázky. Ze všech oslovených obecně prospěšných společností dotazník vyplnila přesná polovina tedy 15 OPS.

Dotazník se skládal z 8 otázek, jejichž přesné znění je uvedeno v přílohách této práce spolu s emailovými adresami všech 30 OPS, které byly osloveny a vyzvány k podílení se na daném průzkumu. U 6 otázek měli respondenti vždy na výběr z několika možností a museli zvolit tu, která nejlépe vystihovala jejich zamýšlené plány pro další vedení společnosti. V otázce č.7 a otázce č.8 byli dotazovaní následně vyzváni vyjádřit se slovně ke kladům a záporům které jsou spojeny s transformací na novou právní formu, pokud se již pro takovou volbu do budoucna rozhodli. V této práci jsou uveřejněné pouze ty otázky, které byly shledány jako klíčové a jejichž výsledky jsou nápomocné k dosažení cíle této bakalářské práce.

Otázka č. 1: Víte přesně, jaké změny s sebou pro Vás nový občanský zákoník přináší, a orientujete se v nich?

Tato otázka si kladla za cíl zjistit, zdali jsou dané OPS vůbec dostatečně seznámeny s novým občanským zákoníkem. Respondenti měli k vybrání ze čtyř možných odpovědí – ano, spíše ano, spíše ne, ne. Z 15 odpovědí ani jedna nebyla ano nebo ne. Nejvíce respondentů uvedlo možnost spíše ano, konkrétně 11 a následně čtyři odpovědi náležely možnosti spíše ne viz graf 3.1. Z toho vyplývá, že veřejnost zatím není zcela seznámena se vším, co ji nový občanský zákoník ukládá. Což ovšem není nic tak zvláštního vzhledem k tomu, že byl uvedený v platnost teprve nedávno a OPS mají ještě dost času se s ním pořádně seznámit.

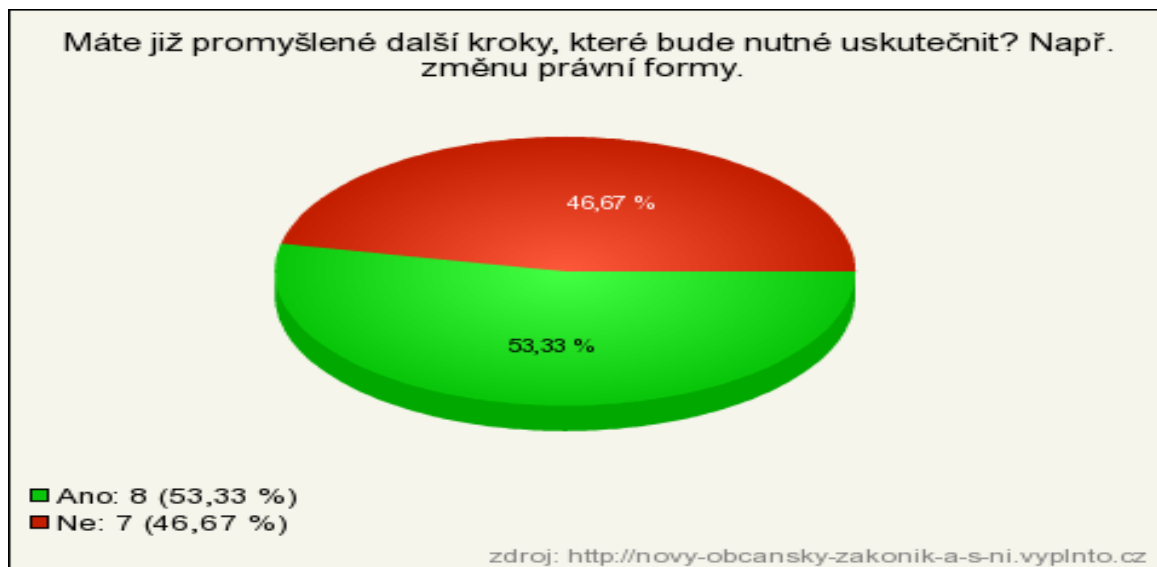
Graf 3.1 Znalost nového občanského zákoníku

Otázka č.2: Máte již promyšlené další kroky, které bude nutné uskutečnit? Např. změnu právní formy.

Tahle otázka nabízela pouze dvě možné odpovědi a to ano nebo ne. Z 15 odpověděla větší polovina dotazovaných, že své další kroky má již promyšlené. Pouze však o jednu odpověď méně dostala možnost druhá, která znamenala, že OPS ještě přesně neví, jak se rozhodnout, zda li setrvat v současné právní formě či nikoliv. Tyto výsledky lze opět přisuzovat nedostatku času od uvedení nového občanského zákoníku k uskutečnění rozhodnutí. Odpovědi respondentů jsou graficky znázorněny v následném grafu 3.2.

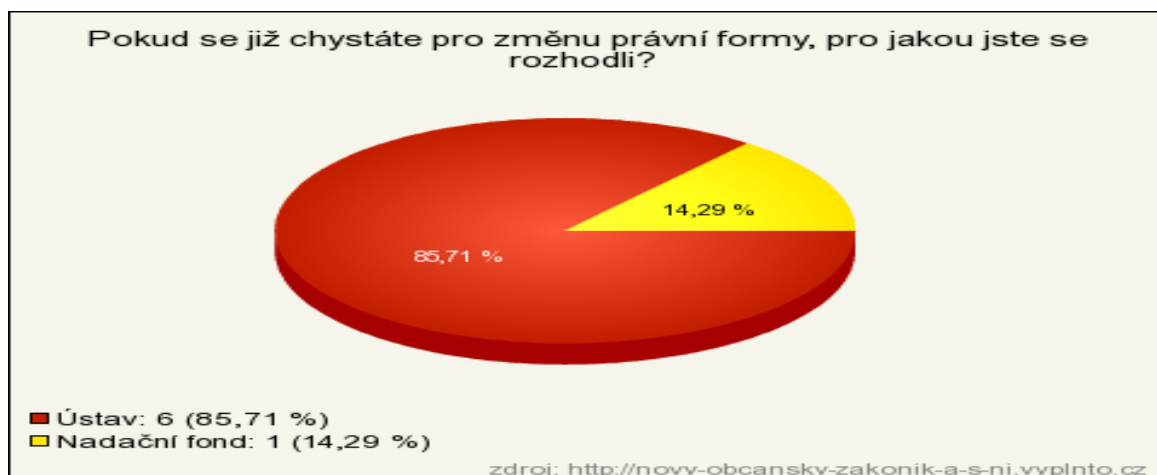
Graf 3.2 Změna právní formy

Otázka č.3: Pokud se již chystáte pro změnu právní formy, pro jakou jste se rozhodli?

Respondenti, kteří v předchozí otázce uvedli, že již mají promyšlené své další kroky, měli v otázce číslo 3 zvolit konkrétní právní formu, ke které se v případě že se rozhodli transformovat, přiklonili. Ze 7 odpovědí uvedla valná většina, konkrétně 6 dotazovaných, že jimi zvolená nová právní forma bude ústav viz graf 3.3. Jen jedna odpověď uváděla, že se daná OPS plánuje přeměnit na nadační fond.

Graf 3.3 Volba právní formy

Otázka č.4: Jaké zápory s sebou změna právní formy přináší?

V této otázce měli dotazovaní možnost uvést, jaké zápory s sebou přináší změna právní formy, pokud se pro ni rozhodli. Většina respondentů uvedla jako hlavní zápory administrativní náklady, které jsou se změnou spojeny, a také změnu názvosloví, kterou předepisuje občanský zákoník při volbě transformace např. na právní formu ústav. (viz. Paragraf).

Otázka č.5: Jaké klady s sebou změna právní formy přináší?

Zde měli respondenti prostor pro uvedení kladů, které s sebou v jejich očích přináší transformace na novou právní formu. Ze všech dotazovaných pouze jeden uvedl, že dle něj má NOZ občansky vyspělejší duch a přináší s sebou větší volnost. Zbylí respondenti žádné klady doposud neshledali.

4 Problematika účetnictví a zdaňování obecně prospěšných společností

Neziskové organizace obecně jsou definovány jako právnické osoby, které jsou dle zákona o účetnictví účetními jednotkami, tudíž jsou povinny vést účetnictví v rozsahu jim stanoveném zákonem. Pomocí podvojných zápisů musí účtovat o stavu a pohybu aktiv a pasiv, stejně jako o nákladech a výnosech spolu s výsledkem hospodaření, který se vztahuje k danému účetnímu období. Účetním obdobím se rozumí nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li stanoveno jinak. Je to období, které se shoduje buď s kalendářním, nebo hospodářským rokem. Hospodářským rokem se rozumí účetní období, které začíná prvním dnem jiného měsíce než je leden. Povolení k uplatnění hospodářského roku může neziskovým organizacím vydat pouze Ministerstvo financí na základě podané žádosti, která obsahuje jeho pádné zdůvodnění.³³ Vedení účetnictví neziskových organizací, konkrétně obecně prospěšných společností, jejichž sídlo se nachází na území České republiky, je upraveno zákonem č. 563/2002 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů spolu s vyhláškou č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a českými účetními standardy.

Co se týká zdaňování neziskových organizací, jsou všechny povinny se řídit zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který definuje neziskové organizace jako veřejně prospěšného poplatníka vykonávajícího činnost, která není podnikáním. Zákon vymezuje co je a není předmětem daně neziskových organizací, uvádí příjmy od daně osvobozené a stanovuje postup pro výpočet základu daně společně s položkami, které ho snižují.

Nejen v otázce právní úpravy, ale také v otázce účetnictví a zdaňování OPS, které vznikly před rokem 2014, přináší nový občanský zákoník, a s ním spojená možná přeměna právní formy zavedených OPS, několik variant, ze kterých si obecně prospěšné společnosti mohou vybrat. První z nich nastává v situaci, že se rozhodnou i nadále setrvat v nezměněné právní formě. V tomto případě se pro obecně prospěšné společnosti nic nemění a i nadále se řídí předpisy, které pro OPS stanovuje zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Další možností je ta, když se OPS rozhodnou využít transformace na jinou právní formu, a to buď na ústav, nadační fond či nadaci. Potom se musí připravit změny, které s sebou tato volba přináší.

---

³³ MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena, Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně. 12. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. Str. 89

4.1. Účetnictví obecně prospěšné společnosti

Všechny obecně prospěšné společnosti se stejně jako zbylé právní formy neziskových organizací řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů spolu s vyhláškou č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, českými účetními standardy a také zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.

Dle ZOPS § 17 OPS: „*Kromě obecně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byla založena, obecně prospěšná společnost může vykonávat i jiné činnosti ("doplňková činnost") za podmínky, že doplňkovou činností bude dosaženo účinnějšího využití prostředků obecně prospěšné společnosti a zároveň tím nebude ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost obecně prospěšných služeb.*“ ZOPS jim následně v § 19 ukládá povinnost ve svém účetnictví důsledně oddělit náklady a výnosy spojené s doplňkovými činnostmi, náklady a výnosy spojené s obecně prospěšnými službami a náklady a výnosy nepatřící ani do jedné z předchozích skupin a spojené se správou obecně prospěšné společnosti.

4.1.1. Rozsah vedení účetnictví OPS

Obecně prospěšné společnosti jsou dle §9 ZoÚ oprávněné vést své účetnictví ve **zjednodušeném rozsahu**.

Zjednodušený rozsah účetnictví

Organizace, kterým zákon umožňuje vést jejich účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, se dále řídí § 13a ZoÚ, který jim ukládá možnost sestavování účtového rozvrhu členěného pouze na účtové skupiny. Což znamená, že tyto účetní jednotky nemusí využívat ke svému účtování žádné analytické ani podrozvahové účty. Dále nemusí ke konci rozvahového dne účtovat o předvídatelných rizicích a ztrátách, které se týkají majetku organizace či jejich závazků, spolu se snížením jejich hodnoty. Jedinou výjimku představují odpisy.

Zjednodušený rozsah účetnictví povoluje účetním jednotkám tvořit opravné položky a rezervy pouze podle zákona o rezervách a zároveň jim neukládá za nezbytně nutné oceňovat majetek a závazky jejich reálnou hodnotou. Dalším důležitým bodem, který přináší zjednodušený rozsah účetnictví je možnost spojení účtování v deníku s účtováním v hlavní

knize. Zjednodušení se vztahuje i na sestavování účetních uzávěrek, které dané organizace mají právo vykazovat také ve zjednodušeném rozsahu. Přesný obsah účetní uzávěrky je následně určen příslušným právním předpisem platným pro jednotlivé skupiny účetních jednotek.³⁴

4.1.2. Účetní závěrka OPS

Účetní jednotky jsou povinny sestavovat řádnou popřípadě mimořádnou účetní závěrku. Účetní závěrka obecně prospěšné společnosti se dle § 6 a §18 ZoÚ skládá z rozvahy, výkazu zisku a ztrát a také z příloh, které poskytují další doplňující informace např. o použitých účetních metodách atd. V závěrci musí být uveden název účetní jednotky, její sídlo, právní forma spolu s předmětem činnosti, identifikační číslo a také datum, k němuž se uzávěrka sestavuje – tzn. **rozvahový den**.

Rozvahový den

Rozvahový den se rovná dni, ke kterému účetní jednotky uzavírají své účetní knihy. Řádnou účetní závěrkou se rozumí ta, která se sestavena právě k onomu rozvahovému dni. V případě, že se den sestavování závěrky neshoduje s rozvahovým dnem, jedná se o tzv. mimořádnou závěrku.

Ověření závěrky auditorem

Obecně prospěšná společnost je dle § 19 ZOPS povinna mít svou účetní závěrku ověřenou auditorem v případě, že je příjemcem dotací nebo jiných příjmů ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, nebo z rozpočtu jiného územního orgánu či státního fondu, a souhrnný objem daných příjmů a dotací přesáhne v účetním období, za nějž je účetní závěrka sestavována, jeden milion Kč. Dalším kritériem, které společnosti ukládá za nutné ověření účetní závěrky auditorem, je výška čistého obrátu dané OPS. Pokud překročí v účetním období, za které je účetní závěrka sestavována hodnotu deseti milionů Kč, je společnost povinna mít danou závěrku ověřenou auditorem.

---

³⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. § 13a

4.1.3. Výroční zpráva OPS

Výroční zpráva OPS podává ucelené, komplexní a vyvážené informace o činnosti, výkonnosti a hospodářském postavení dané společnosti. Tyto informace jsou jak finančního, tak i nefinančního charakteru.

Termín zpracování a uveřejnění výroční zprávy určuje OPS její správní rada. Dle § 20 ZOPS tak musí být učiněno nejpozději do šesti měsíců po skončení účetního období, ke kterému se výroční zpráva sestavuje. Obecně prospěšná společnost následně ukládá svou výroční zprávu do sbírky listin, nejpozději do 30 dnů od jejího schválení správní radou, případně volí další způsoby zveřejnění, pokud jí tak ukládá zakládací listina.

Výroční zpráva OPS musí bezpodmínečně obsahovat informace o všech činnostech provozovaných danou společností a jejich zhodnocení, které se v konkrétním účetním období uskutečnily, ať už se tak událo v rámci obecně prospěšných služeb či doplňkové činnosti, pokud daná OPS nějakou provozuje. Dále jsou ve výroční zprávě uveřejněny informace o lidských zdrojích společnosti (např. počet zaměstnanců), o vývoji a stavu fondů společnosti spolu se stavy majetku a závazků, které jsou aktuální ke konkrétnímu rozvahovému dni. Další podstatnou částí výroční zprávy jsou finanční informace, které poskytují úplný výčet nákladů OPS členěných dle svého využití na náklady spojené s plněním obecně prospěšných služeb, náklady pro plnění doplňkových činností, a také na náklady vlastní činnosti, které zahrnují i odměny členů organizačních složek společnosti. Pokud se OPS v průběhu účetního období rozhodne ke změnám v zakládací listině či ke změnám týkajícím se personálního obsazení správní rady, dozorčí rady či ředitele společnosti, musí o této skutečnosti také informovat ve své výroční zprávě.³⁵

Ověření výroční zprávy auditorem

Obecně prospěšná společnost je povinna mít svou výroční zprávu ověřenou auditorem v případě, že je příjemcem dotací nebo jiných příjmů ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, nebo z rozpočtu jiného územního orgánu či státního fondu, a souhrnný objem daných příjmů a dotací přesáhne v účetním období, za nějž je výroční zpráva sestavována, jeden milion Kč.

---

³⁵ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, § 21

Dalším kritériem, které společnosti ukládá za nutné ověření výroční zprávy auditorem, je výška čistého obrátu dané OPS. Pokud překročí v účetním období, za které je účetní závěrka sestavována hodnotu deseti milionů Kč, je společnost povinna mít svou výroční zprávu ověřenou auditorem. Výroční zpráva se po jejím sestavení a schválení správní radou OPS nejpozději do 30 dnů uveřejní ve sbírce listin uložených ve **veřejném rejstříku**.³⁶

Veřejný rejstřík

K 1. lednu roku 2014 vešel v účinnost nový zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob č.304/2013 Sb., který upravuje všechny druhy rejstříků, spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík a **rejstřík obecně prospěšných společností**. Veřejným rejstříkem se rozumí informační systém veřejné správy, do něhož se zapisují zákonem stanovené údaje jak o právnických, tak fyzických osobách a vede jej příslušný rejstříkový soud. Ten zveřejňuje všechny zápisy, změny a výmazy, které se ve veřejném rejstříku uskutečňují, a zároveň ukládá listiny do sbírky listin, která je jeho součástí. Rozsah a způsob zveřejňování všech zápisů do rejstříku upravuje vláda ČR.³⁷

Návrh na zapsání do rejstříku musí být podán na příslušném formuláři s listinné či elektronické podobě spolu se všemi listinami o skutečnostech, které mají být do daného rejstříku zapsány a zároveň i s listinami, které se zakládají do sbírky listin. Návrh na zapsání do veřejného rejstříku musí být podepsán úředně ověřeným podpisem, případně uznávaným podpisem elektronickým.³⁸

K zápisu do veřejného rejstříku nebo k rozhodnutí o návrhu k zapsání dochází po jeho náležitém přezkoumání rejstříkovým soudem. Musí tak být učiněno do doby určené zákonem, nejdéle však do 5 pracovních dnů ode dne podání návrhu k zapsání. Pokud je pětidenní lhůta pro rozhodnutí překročena, pokládá se podaný návrh k zápisu automaticky za přijatý dnem, který následuje po uplynutí zákonem určené doby k přehodnocení návrhu. O zápisu rejstříkový soud vyrozumí účastníky řízení zasláním výpisu z veřejného rejstříku obsahujícího

---

³⁶ Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. § 19, § 20

³⁷ <http://www.epravo.cz/top/clanky/novy-zakon-o-verejnych-rejstricich-93518.html>

³⁸ Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. § 18, § 19, § 22

tento zápis. Vyrozumění zašle rejstříkový soud také osobám, které se zapisují podle jiného zákona v rámci zápisu zapsané osoby. Výpis musí být odeslán nejpozději do 3 dnů od zápisu.³⁹

OPS je povinna zveřejňovat svou výroční zprávu spolu s účetní závěrkou popřípadě s výrokem auditora v listinách uložených ve veřejném rejstříku ve formě a termínu, které ji ukládá zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.

4.1.4 Účetnictví konkrétní OPS

Společnost Eurotopia vede účetnictví v plném rozsahu a řídí se beze zbytku předpisy platnými v České republice. Mezi ty se řadí zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, české účetní standardy a vyhláška č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.⁴⁰

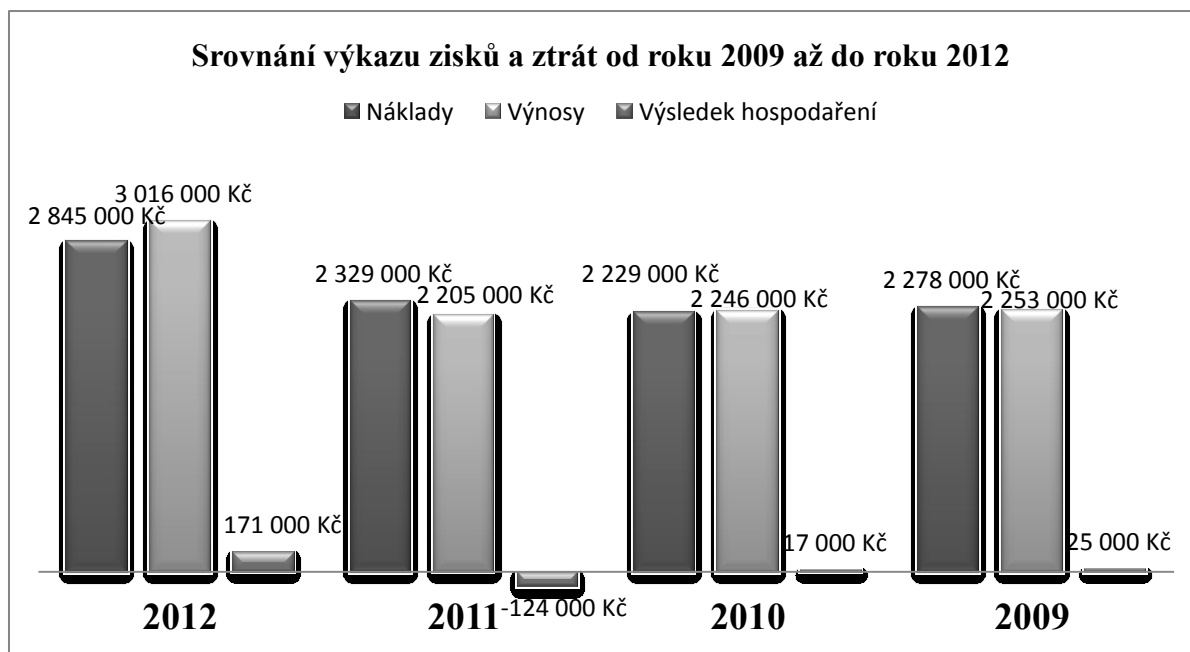
Účetní uzávěrka je tvořena rozvahou, výkazem zisku a ztrát, dále také přesným názvem společnosti, sídlem, IČ, předmětem činnosti aj. Obecně prospěšná společnost Eurotopia má povinnost mít svou účetní uzávěrku ověřenou auditorem, protože je příjemcem dotací jak ze státního rozpočtu, tak z Moravskoslezského kraje.

---

³⁹ Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. §96, § 98, §102

⁴⁰ <http://www.opava.eurotopia.cz/>

Graf 4.1 Srovnání výkazu zisků a ztrát Eurotopia Opava, o.p.s.

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací obsažených ve výročních zprávách Eurotopie.

Porovnání nákladů a výnosů posledních čtyř působení organizace zobrazené v grafu 4.1 poukazuje na výrazné zlepšení finanční situace OPS. V roce 2012 byl zaznamenán nejvyšší zisk ode dne založení v roce 1999. Důvodem je úspěšné čerpání prostředků z evropských fondů a také spolupráce na projektech financovaných z prostředků Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Cílem společnosti je i nadále pokračovat v trendu rostoucího hospodářského výsledku.

V následných tabulkách 4.1 a 4.2 je uveřejněn detailní přehled nákladů a výnosů spojených s činností obecně prospěšné společnosti Eurotopia za rok 2012.

Tab. 4.1 Detailní rozbor nákladů společnosti v roce 2012

Spotřeba materiálu	171 000
Spotřeba energií	121 000
Opravy a udržování	9 000
Služby	618 000
Mzdové náklady	1 901 000
Ostatní náklady	4 000
Daně a poplatky	21 000
Celkem	2 845 000

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací poskytnutých ve výročních zprávách OPS Eurotopia

Tab. 4.2 Detailní rozbor výnosů společnosti za rok 2012

Příjmy za hlavní činnost	2 890 000
- Účastnické poplatky	105 000
- Dotace	2 586 000
- Vlastní činnost	29 000
- Příspěvky od organizací	170 000
Přijaté úroky	0
Sponzorské dary	126 000
Celkem	3 016 000

Zdroj: vlastní zpracování na základě informací poskytnutých ve výročních zprávách OPS Eurotopia

4.4.5 Hospodaření Eurotopia Opava o.p.s.

Zdrojem financování společnosti Eurotopia je její jmění, které se skládá z přijatých darů, grantů, sponzorských příspěvků, dotací, fondů tvořených společnostmi, ale také z příjmů, kterých společnosti dosáhne z výkonu vlastní činnosti a ostatních příjmů.

Společnost Eurotopia je povinna, dle Zákona č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech, každoročně zveřejnit svou výroční zprávu. Datum, ke kterému společnost výroční zprávu sestavuje, určuje její správní rada, avšak nesmí tomu být déle, než šest měsíců od skončení účetního období, kterého se zpráva týká. Účetním obdobím se rozumí kalendářní rok.⁴¹

Výroční zpráva obsahuje jak obecné informace o službách poskytovaných společnostmi a jejich úspěších za dané období, tak hlavně důležité údaje o hospodaření společnosti v konkrétním roce. Mezi ekonomické ukazatele zveřejněné ve výroční zprávě patří finanční zpráva organizace, zahrnující přehled majetku a jeho finančního krytí, čili rozvahu společnosti. Výroční zpráva dále obsahuje výkaz zisků a ztrát, který dává přehled o příjmech a výdajích a s nimi spojeném výsledku hospodaření z hlavní činnosti organizace, který je měřítkem ekonomického úspěchu či neúspěchu společnosti. V neposlední řadě organizace uveřejňuje zdroje financování svých projektů podle jejich procentuálního podílu na celkové výši finančních prostředků poskytnutých k zajištění chodu organizace.

⁴¹ <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

Graf 4.2 zdroje financování Eurotopia Opava o.p.s.

Zdroj: výroční zpráva Eurotopia Opava o.p.s.

Podíl finančních zdrojů poskytovaných nadacemi obecně prospěšné společnosti Eurotopia Opava o.p.s. se každoročně snižuje. Z původních 46% v roce 2009 na prozatím konečná 3% v roce 2012 viz graf 4.2. Oproti tomu je zaznamenán každoroční růst finanční podpory ze strany města Opava a Moravskoslezského kraje.

Hlavním problémem, s kterým se společnost Eurotopia potýká, je neustálý nedostatek financí, které jsou nutné pro dodržení termínů a realizaci projektů. Nejvíce krizových bodem se stávají granty poskytované z evropských fondů, samosprávních celků, či státního rozpočtu, které představují hlavní finanční zdroje společnosti. Existuje zde velká časová prodleva mezi samotnou žádostí o grant, jeho přiznáním a následným zasláním finančního obnosu společnosti. **Dochází ke značnému časovému rozporu mezi zahájením projektu a rozhodnutím o poskytnutí či neposkytnutí finančních prostředků společnosti na jeho realizaci. Projekty jsou tedy často již v plném provozu, a to bez toho aniž by si společnost byla jistá, zdali a v jaké výši jí byl požadovaný obnos přidělen či nepřidělen.** V případě, že tato situace nastane, je pak na vedení společnosti, aby obstaralo nutné finanční

prostředky z jiných zdrojů a to do doby, než je grant konečně připsán na účet společnosti. Častým řešením této krizové situace bývají bankovní úvěry či sponzorské dary.

V následné tabulce 4.3, která zobrazuje rozvahu konkrétní OPS za rok 2012, se dá vypožorovat, že pro financování činnosti Eurotopie se musí čerpat z cizích zdrojů ale také ze zdrojů vlastních. Eurotopia v minulých letech dosáhla na velmi podstatnou ztrátu, kterou se ji úspěšně podařilo snížit z kladného hospodářského výsledku posledního účetního období.

Tab. 4.3 Rozvaha společnosti v roce 2012

AKTIVA	251 000	PASIVA	251 000
Dlouhodobý majetek	0	Vlastní zdroje celkem	-107 000
- Dl.nehmotný majetek	0	- Vlastní jmění	0
- Dl.hmotný majetek	0	- Fondy	0
- Dl.finanční majetek	0	- Rezervní fond, fondy ze zisku	0
Oběžná aktiva	251 000	- Výsl. hospodaření min.let	-278 000
- Zásoby	0	- Výsl. hospodaření běžného úč.obd.	171 000
- Dlouhodobé pohledávky	0	Cizí zdroje celkem	358 000
- Krátkodobé pohledávky	63 000	- Rezervy	0
- Krátkodobý fin. Majetek	188 000	- Dlouhodobé závazky	0
Časové rozlišení	0	- Krátkodobé závazky	358 000
		- Bankovní úvěry	0
		Časové rozlišení	0

Zdroj: výroční zpráva Eurotopia Opava o.p.s.

4.1.5. Srovnání účetnictví OPS a dalších právních forem

OPS a Nadace

Obecně prospěšná společnost musí ve svém účetnictví oddělit náklady a výnosy spojené s doplňkovými činnostmi, náklady a výnosy spojené s obecně prospěšnými službami a náklady a výnosy nepatřící ani do jedné z předchozích skupin a spojené se správou obecně prospěšné společnosti. Nadace oproti tomu účtuje zvlášť o nadačních příspěvcích, o ostatních

činnostech k naplnění účelu nadace a o nákladech spojených se správou nadace jak ji ukládá § 357 NOZ.

Nadace navíc musí uvádět ve své výroční zprávě přehled osob, kterým byl poskytnutý nadační příspěvek či nadační dar přesahující hranici 10 000 Kč. Příjemce těchto nadačních příspěvků má možnost si požádat o zachování anonymity pouze v případě, že mu nadační příspěvky byly uděleny z humanitárních či zdravotních důvodů. Nadace dále uveřejňuje zhodnocení svého hospodaření s nadačními příspěvky, zdali dodržela pravidla pro jejich udělování atd. Stejně jako OPS pak nadace ve své výroční zprávě uveřejňuje účetní uzávěrku, která musí být ověřena auditorem v případě, že nadační kapitál nebo obrat nadace dosahuje v daném účetním období částky vyšší než pět milionů Kč a nebo pokud nadace rozhoduje o snížení nebo zvýšení nadačního kapitálu či o přeměně nadace. Nadace musí zprávu po jejím odsouhlasení správní radou do třiceti dnů zpřístupnit i ve své sídle.⁴²

Největší rozdíl mezi vedením účetnictví nadace a OPS představuje jeho rozsah. OPS dává § 9 ZoÚ možnost vést své účetnictví ve zjednodušeném rozsahu na rozdíl od nadací, které vedou účetnictví bezpodmínečně v rozsahu plném.

OPS a Nadační fond

Mezi vedením účetnictví nadačního fondu a OPS není toliko podstatných rozdílů jako v případě nadace a OPS. Nadační fond je dle § 9 ZoÚ také oprávněn vést účetnictví v zjednodušeném rozsahu. Sestavování výroční zprávy a její ověření auditorem pro nadační fond není zákonem nijak upravované a proto záleží pouze na zakladateli fondu, zdali se rozhodne pro sestavení výroční zprávy a její zveřejnění.

OPS a Ústav

Účetnictví ústavu je sestavováno stejně jako účetnictví OPS odděleně pro náklady a výnosy spojené s předmětem hlavní činnosti ústavu a pro náklady a výnosy které se týkají obchodního závodu či jiné vedlejší činnosti, která je provozovaná daným ústavem. Účetní uzávěrka spolu s výroční zprávou ústavu obsahuje všechny náležitosti, které ji ukládá zákon

---

⁴² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 341, §358, §360

spolu s dalšími důležitými informacemi o hospodaření ústavu a o případných změnách provedených v zakládací listině.

Dle § 415 a § 416 NOZ účetní uzávěrku a výroční zprávu ústavu ověřuje auditor v případě, že je tomu tak stanoveno v zakládacích dokumentech ústav nebo v případě, že čistý obrat ústavu za dané účetní období překročil deset milionů Kč. Účetní závěrka spolu s výroční zprávou je stejně jako u OPS veřejný dokument, ze kterého může každý nahlížet a pořizovat si z ní kopie.

V následné tabulce 4.4 jsou uvedeny všechny podstatné informace ohledně vedení účetnictví všech čtyř právních forem důležitých pro tuto bakalářskou práci.

Tab. 4.4 Srovnání účetnictví vybraných právních forem

	OPS	Ústav	Nadace	Nadační fond
Právní úprava	Zákon č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.	Zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník.	Zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník.	Zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník.
Rozsah účetnictví	Zjednodušený rozsah	Plný rozsah	Plný rozsah	Zjednodušený rozsah
Výroční zpráva	Zveřejňuje se ve sbírce listin. Obsahuje mimo jiné účetní závěrku případně zprávu auditora.	Zveřejňuje se ve sbírce listin. Obsahuje mimo jiné účetní závěrku případně zprávu auditora.	Zveřejňuje se ve sbírce listin a také v sídle nadace. Obsahuje mimo jiné účetní závěrku případně zprávu auditora.	Zákon neukládá nadačnímu žádnou povinnost k sestavování výroční zprávy ani k jejímu ověřování auditorem.
Účetní uzávěrka	Zveřejňuje se ve sbírce listin. Nutnost ověření auditorem při vyšším čistém obratu než 10 000 000 Kč a při příjmu dotací přesahujících milion Kč od státu či jiné samosprávné jednotky.	Zveřejňuje se ve sbírce listin. Nutnost ověření auditorem pokud je tomu tak stanoveno v zakládací listině nebo pokud čistý obrat ústavu překročil deset milionů Kč.	Zveřejňuje se ve sbírce listin. Musí být ověřena auditorem v případě, že nadační kapitál nebo obrat nadace dosáhl výše minimálně pět milionů Kč a nebo v případě zvyšování a snižování nadačního kapitálu či přeměně nadace.	Nadační fond je povinen sestavovat účetní závěrku ovšem její ověření auditorem či nutnost jejího zveřejnění není zákonem nijak upravována.

Zdroj: vlastní zpracování za použití informací obsažených v této bakalářské práci

4.2 Zdaňování obecně prospěšných společností

OPS jsou dle § 17a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP) definovány jako právnické osoby se statutem veřejně prospěšného poplatníka, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává takovou činnost, které není podnikáním. Do téhle definice spadají všechny formy neziskových organizací, kterými se zabývá tato bakalářská práce kromě nadace, která byla zřízena za účelem podpory osoby či osob blízkých samotnému zakladateli nadace.

4.2.1 Předmět daně z příjmů

Předmětem daně z příjmů se pro OPS stejně jako pro ústav nově rozumí **souhrn všech příjmů**, kromě příjmů z investičních dotací, na rozdíl od nadace a nadačního fondu, u kterých jsou předmětem daně z příjmů příjmy z reklamy a členských příspěvků, spolu s příjmy v podobě úroku a příjmů z nájemného.⁴³

4.2.2 Osvobození bezúplatných příjmů

Bezúplatnými příjmy se dle starší interpretace zákona rozumí dary přijaté neziskovou organizací. Dle § 19a ZDP se takovými příjmy rozumí bezúplatné příjmy veřejně prospěšného poplatníka se sídlem na území České republiky, které budou využity pro účely přesně vymezené ZDP příjmů v § 15 odst. 1 a § 20 odst. 8 či pokud bude bezúplatný příjem použit ke kapitálovému dovybavení obecně prospěšného poplatníka. Mezi osvobozené bezúplatné příjmy se dále řadí příjmy, kterých bylo dosaženo na základě veřejných sbírek, které byly dále použity pro humanitární či charitativní účely a také příjmy z členského státu Evropské unie, Norska nebo Islandu.

4.2.3 Základ daně

Základem daně se vždy rozumí rozdíl všech příjmů, které jsou předmětem daně a nejsou od ní osvobozeny a výdajů za respektování jejich věcné a časové souvislosti.⁴⁴

---

⁴³ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 18a

⁴⁴ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 23

Dle ZDP § 20 odst. 7 je obecně prospěšná společnost společně s ústavem oprávněna svůj základ daně snížený o odčitatelné položky dále **snížit až o 30% maximálně však o 1 000 000 Kč** v případě, že takto uspořené prostředky v následujícím účetním období použije ke krytí nákladů spojených s prováděním nepodnikatelských činností OPS. Pokud 30 % snížení dosahuje částky nižší než 300 000 Kč, lze odečíst částku 300 000 Kč, pokud však nedosahuje vyšší hodnoty než samotný základ daně. OPS a ústav, které jsou provozovateli soukromé vysoké školy, mohou svůj základ daně snížit maximálně až o 3 000 000 Kč v případě, že tyto uspořené prostředky použijí ke krytí nákladů spojených se vzděláním, výzkumem, vývojem či uměleckou činností.

4.2.4 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím se dle § 21a ZDP pro účely daně z příjmů právnických osob rozumí kalendářní či hospodářský rok, a nebo účetní období delší, než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců.

4.2.5 Daňové přiznání

Každá osoba, jak právnická tak fyzická, je povinna podat daňové přiznání za dané účetní období, je-li poplatníkem daně z příjmů. V případě veřejně prospěšného poplatníka dochází k výjimce, pokud vykazuje pouze příjmy, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozené či příjmy, z kterých je daň vybírána paušální částkou dle zvláštní sazby daně.⁴⁵

4.2.6 Registrace k dani z příjmů

Veřejně prospěšný poplatník je dle ZDP § 39a odst. 4 a 5 povinen podat správci daně přihlášku k registraci k dani z příjmů právnických osob do 15 dnů ode dne, kdy začal vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů, které jsou předmětem daně, nejsou od ní osvobozené či nejsou zdaňovány zvláštní sazbou daně.

4.2.7 Sazba daně z příjmů

Sazba daně z příjmů stanovena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů činí 19 % ze základu daně sníženého o odčitatelné položky a položky snižující samostatný základ daně.

---

⁴⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. §38mb

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo uvést a porovnat rozdíly v právní úpravě, účetnictví a zdaňování obecně prospěšných společností ve vazbě s uvedením zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který je platný od 1.1.2014 a na základě zjištěných skutečností doporučit konkrétní obecně prospěšné společnosti Eurotopia Opava o.p.s., zdali by měla nadále setrvat v nezměněné právní formě obecně prospěšné společnosti a řídit se jako doposud zákonem č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, a nebo měla-li by podstoupit transformaci na jinou právní formu ústavu, nadace či nadačního fondu jak jí nabízí nový občanský zákoník.

V první části práce, konkrétně v bodu dvě, je detailně rozebraná právní úprava obecně prospěšných společností, dle které se řídily všechny OPS, jejichž vznik byl datován do konce roku 2013, a pak nová právní úprava tzn. fundací, které již nově vznikají dle požadavků, které jim ukládá nový občanský zákoník. S použitím metody komparace jsou v závěru kapitoly uvedeny dle mého názoru hlavní rozdíly, které vyplývají z odlišných právních úprav obecně prospěšných společností a fundací, mezi které spadá například nutnost vytvoření majetkové složky v případě nadací, či uvolněnější pohled na vnitřní organizační strukturu z pohledu ústavu.

Kapitola třetí je věnovaná konkrétní obecně prospěšné společnosti Eurotopia Opava o.p.s. Za pomoci informací poskytnutých samotným vedením Eurotopie a taktéž za využití internetových zdrojů spolu s výročními zprávami dané OPS, je v této části bakalářské práce uveden obsáhlý popis všech činností provozovaných Eurotopií stejně jak přehled její organizační struktury a plánů do budoucna. Dalším důležitým poznatkem, který tato kapitola přinesla, bylo uveřejnění části dotazníku, který jsem pro účely této práce samostatně vypracovala a rozeslala několika OPS se sídlem na území České republiky, jejichž založení bylo datováno k roku 2013 a dříve. Tyto OPS tak stojí před stejným rozhodnutím jako Eurotopia, a proto si daný dotazník kladl za výsledek přiblížit se pomocí průzkumu veřejného mínění k výsledku, jaké řešení, co se týká problému setrvání či transformace právní formy, je pro konkrétní obecně prospěšnou společnost Eurotopia tím nejlepším. Výsledky průzkumu bohužel dokazují, že k dosažení odpovědi na tuto otázku zřejmě bude potřeba delší doby a lepšího seznámení se veřejnosti s novým občanským zákoníkem.

Čtvrtá kapitola této práce se zabývala účetnictvím a zdaňováním obecně prospěšných společností se zaměřením na daň z příjmů právnických osob, lépe řečeno osob identifikovaných jako veřejně prospěšný poplatník, s kterým se jakožto pojmem daňové zákony setkávají nově. Hlavním rozdílem mezi právními formami uvedenými v této práci byl samotný rozsah vedení účetnictví a náležitosti s ním spojené. Do této kapitoly byla vsunuta informace, která se váže s uveřejňováním výročních zpráv OPS a fundací, a to konkrétně s jejich uveřejňováním ve sbírce listin, které jsou uloženy ve veřejném rejstříku. Ten je nově spravován zákonem o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob č.304/2013 Sb., který upravuje všechny druhy rejstříků, spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík a také **rejstřík obecně prospěšných společností**.

Po zvážení všech informací a prostudování dostupných podkladů uveřejněných v této práci jsem dospěla k názoru, že nejlepším možným řešením pro danou OPS Eurotopia Opava je setrvat v nezměněné právní formě, což znamená ve formě obecně prospěšné společnosti. K této volbě se přikláním z několika důvodů. Eurotopia svou činnost provozuje již několik let a proto je její jméno již uloženo v podvědomí veřejnosti. S přeměnou právní formy by byla spojena i nutná změna názvu, což by společně s možným zmatením veřejnosti bylo spojeno minimálně s náklady, které by byly na tuto změnu vynaložené. Administrativní náklady by samozřejmě nezahrnovaly jen změnu názvu, ale také nutné změny provedené v zakladatelských dokumentech Eurotopie a v případě přeměny na nadaci i nezbytné vytvoření nadačního majetku, který je nutností pro samotné založení nadace.

Mezi neméně důležitý důvod, který ovlivnil mé rozhodování, je samotný nový občanský zákoník. Dle mého názoru přináší více volnosti nově vzniklým fundacím, než zákon o obecně prospěšných společnostech. Otázkou však je, zdali volnost jim ponechaná nebude vykoupena menší srozumitelností a nepochopením ze strany nových zakladatelů fundací či obecně prospěšných společností, které se dle nového občanského zákoníku budou nově řídit v návaznosti na změnu své právní formy. Proto výsledkem této práce je mé doporučení směřované k obecně prospěšné společnosti Eurotopia Opava o.p.s. k setrvání v nezměněné právní formě upravené zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

KOLEKTIV AUTORŮ. *Nevýdělečné organizace 2012*. 8. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 294 s. ISBN 978-80-7357-737-7.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 12. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 264 s. ISBN 978-80-7263-825-3.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

STUHLÍKOVÁ, Helena a Sofia KOMRSKOVÁ. *Zdaňování neziskových organizací 2013*. 9. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 280 s. ISBN 978-80-7263-774-4.

SVOBODOVÁ, Jaroslava a kol. *Účtová osnova, České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání (nevýdělečné organizace) – 187 postupů účtování*. 6. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 344 s. ISBN 978-80-7263-728-7.

URBANCOVÁ, Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ. *Účetnictví nevýdělečných organizací A*. 2. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB-TU Ostrava, 2008. 232 s. ISBN 978-80-248-1801-6.

Právní předpisy

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví

Internetové zdroje

Fórum dárců Czech Donors Forum. CDF: *Průvodce Občanským zákoníkem pro nadace a nadační fondy* [online]. CDF [1.4.2014]. Dostupné z:

http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/user_upload/informacni_brozury/Pruvodce-obcanskym-zakonikem-pro-nadace-a-nadacni-fondy_fd-_5_.pdf

Ministerstvo spravedlnosti ČR. MSČR: *Nástin řešení některých výkladových problémů právní úpravy nadačních fondů v zákoně č. 89/2012 Sb. občanský zákoník* [online]. MSČR

[11.4.2014]. Dostupné z:

http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/user_upload/PDF/Nadacni_fondy.pdf

Neziskovky.cz. Ncz: *Změna právní úpravy obecně prospěšných společností od 1.1.2011*

[online]. Ncz [11.4.2014]. Dostupné z:

http://www.neziskovky.cz/clanek/1583/511_559/fakta_legislativa-a-ucetnictvi/zmena-pravni-upravy-obecne-prospesnych-spolecnosti-od-1-1-2011/

Moravskoslezský kraj. MSK: *Změna právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost* [online]. MSK [9.4.2014]. Dostupné z: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/zmena-pravni-formy-obcanskeho-sdruzeni-na-obecne-prospesnou-spolecnost-31058/>

Justice.cz. Jcz: *Veřejný rejstřík* [online]. Jcz [9.4.2014]. Dostupné z:

<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

Transformace občanské společnosti. TOS: *Příjmy spolků v hlavní činnosti* [online]. TOS

[9.4.2014]. Dostupné z: <http://transformace-obcanskeho-sektoru.cz/category/opsustavy/>

Eurotopia Opava, o.p.s. EOops: *Výroční zprávy* [online]. EOops [5.3.2014]. Dostupné z:

<http://www.opava.eurotopia.cz/eurotopia-vyrocní-zpravy.php>

Epravo.cz. Ecz: 91487. *Vybrané aspekty nového občanského zákoníku a jejich dopad na neziskový sektor – část I. – obecně prospěšné společnosti od roku 2014* [online]. Ecz

[8.3.2014]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vybrane-aspekty-noveho-obcanskeho-zakoniku-a-jejich-dopad-na-neziskovy-sektor-cast-i-obecne-prospesne-spolecnosti-od-roku-2014-91487.html>

Seznam zkratek

OPS   Obecně prospěšná společnost

ZOPS   Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

NOZ   Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

NF   Nadační fond

MSK   Moravskoslezský kraj

ZoÚ   Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

ZDP   Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ostravě dne 9.5.2014

.....

Tereza Chudobová

Seznam příloh

Příloha č.1: Dotazník Nový občanský zákoník a s ním spojené změny

Příloha č.2: Emailové adresy OPS, kterým byl dotazník zaslán